

RŪPINTOJĒLIS

Nr. 18

1982 rugpjūtis

Skiriamas Pranciškui Asyžie iui

TURINYS NR. 18

Jonas Paulius II. Žmogus negali gyventi be meil s.....	761
ASYŽIAUS NETURT LIS	
Pranciškus Asyžietis. Saul s giesm	762
[Ada Urbonait]. Šventasis Pranciškus Asyžietis.....	763
Stasys Yla. Malda šv. Prancišk Asyžiet , Katalik akcijos Glob j	774
Vynmedžio Šakel . Tu pra jai su Saul s giesme.....	775
Giesm šventam Pranciškui.....	775
Robertas Zai ikas. Šventasis, apie kur verta m styti ir šiandien.....	776
Antanas Maceina. Iš knygos „Saul s giesm ".....	786
Pranciškaus Asyžie io 800 met jubilejui (Diptikas).....	794
PRANCIŠKAUS ASYŽIE IO DVASIOS ŽMON S	
Motina Teres iš Kalkutos.....	795
Motinos Teres s dvasiniai tekstai.....	797
Iš meil s yra taika.....	800
JAUNIMO PROBLEMOS	
[Kun. Jonas Danyla SJ]. Kas iš tikr j lemia žmoniškum	802
Kaip mes meldžiam s.....	807
KAS MAN YRA KRISTUS	
Aleksandra [Bubelyt].....	810
Stas [Belickien].....	810
Maryt [M linauskait].....	811
Ada [Urbonait].....	811

ŠVENTASIS PRANCIŠKAU,

*viso pasaulio savastie, pažadink ir m s T vyn naujam kilnes-
niam gyvenimui. Išskaidrink m s dvasi, padk mums veikti
traukos j g ir pakilti virš juodos žemel s. Saugok, kad nepa-
glemžt m s tamsa ir dvasios skurdas, parenk mus skrydžiui
aukšty. Mokyk mus myl ti Krist, kaip tu J myl jai. Tegul meil
Kristui iškelia mus virš žmogišk j aistr si bavimo ir išmoko
pak sti, atleisti, myl ti.*

Tegul padaro mus viena Kristuje.

Jonas Paulius II

ŽMOGUS NEGALI GYVENTI BE MEIL S

Žmogus pats sau pasidaro nesuvokiama esybe ir jo gyvenimas netenka prasm s, jeigu jo neapima meil, jei jis nesutinka, nepajunta jos ir kaip nors nepadaro jos savastimi, jei negali b ti jos gyvas dalyvis. Ir b tent tod l Kristus - Atpirk jas <...> *tobulai išreiškia žmog pa iam žmogui.* Tai yra toji, sakytume, Atpirkimo paslapties vert žmogui. Žmogus atranda joje savo tikr j didyb, kilnum ir savo kaip žmogaus vert. Atpirkimo paslapyje žmogus naujai patvirtinamas, tarsi naujai išreiškiamas - naujai sukuriamas!

Neb ra nei žydo, nei graiko; neb ra nei vergo, nei laisvojo; neb ra nei vyro, nei moters: visi j s esate viena Kristuje J zuje!

Žmogus, kuris nori iki galo save suprasti - ne pagal kokius nors atsitiktinius, dalinius, kartais paviršutiniškus ar netgi tariamus savo paties esyb s kriterijus ir mastus - privalo su savo nerimu ir netikrumu, taip pat ir su savo silpnumu bei nuod mingumu, su savo gyvenimu ir mirtimi priart ti prie Kristaus. Žmogus turi tarsi eiti J, turi persiimti visa sik nijimo ir Atpirkimo tikrove, asimiliuoti j, idant gal t atrasti save. Jeigu žmoguje vyksta šis esminis procesas, tada jo vaisius, šalia Dievo garbinimo, b na ir gili nuostaba pažvelgus save pat. Koki vert K r jo akyse privalo tur ti žmogus, jeigu jis *nusipeln tokio galingo Atpirk jo,* jeigu Dievas *atidav savo vienatin S n* tam, kad jis, žmogus, *nepraž t, bet tur t amžin j gyvenim.*

B tent toji nuostaba d l žmogaus vert s bei garbingumo pripažinimo ir vadinasi Evangelija, arba *Geroji Naujiena.* Dar kitaip ji vadinasi *krikš- ionyb.* Ji nulemia Bažny ios pasiuntinyb pasaulyje - taip pat, o gal net labiau, - ir *ši dien pasaulyje.* Toji nuostaba, o kartu ir sitikinimas, tikrumas, kurio esm yra tik jimo tikrumas ir kuris nepastebimai gaivina kiekvien tikrojo humanizmo apraišk, - yra kuo glaudžiausiai susij s su

Kristumi. Kartu jis nužymi Kristaus viet - Jo, sakytume, ypating teis veikti žmogaus ir žmonijos istorijoje.

Bažnyia, kuri nuolat kontempliuoja Kristaus paslapt, visu tik jimo tikrumu žino, kad per kryžį vyk s Atpirkimas suteik žmogui tikr j vert ir jo egzistencijos žem je prasm, kuri didele dalimi buvo prarasta per nuod m. Tod l Atpirkimas ir vyko Velyk sl pinyje, per kryžį ir mirt vedan iame Prisik lim .

Tad pagrindinis vis epoch, o ypa m s epochos Bažny ios uždaviny s yra siekti, kad Bažny ia vis kreipt žmogaus žvilgsn ir visos žmonijos supratim bei patirt Kristaus paslapt, kad pad t visiems žmon ms dalyvauti Atpirkimo gelm je, kuri yra J uze Kristuje. Taip pasiekiamos didžiausios žmogaus gelm s: žmogaus širdis, žmogaus s žin, jo svarbiausi reikalai.

(Iš enciklikos *Redemptor hominis*)

ASYŽIAUS NETURT LIS

Pranciškus Asyžietis

SAUL S GIESM

Aukš iausias, kilniausiasis Viešpatie, geriausiasis T ve!
 D king širdži m s lai skamba galingai
 Tau garb s ir meil s giesm s.
 Taip. Tau priklausom s giesm s, Aukš iausiasis!
 Nors niekas ant žem s ne stengia
 Tau vertai d kot ir giedot Tavo šlov .

Pagirtas b k, Viešpatie, vis sutv rim :
 ir meilaus spind jimo sesel s Saulut s -
 kasdien ji mums švie ia linksmai ant dangaus.
 Kaip puikiai galingai ji siun ia
 savo spindulius neišmatuojam Visat, -
 tikrai, mano Dieve, ji - Tavo paveikslas!

Pagirtas b k, Viešpatie, M nulio m s brolio,
 žvaigždži legion, kur žiba,
 mirg damos nak ia ant dangaus
 taip aiškiai, gražiai.

Pagirtas b k, Viešpatie, m s brolio v jelio,
 dangaus m lyn s, k ir griausm .
 Nes visa tai duoda pasauliui gyvyb s, j g .

Pagirtas b k, Viešpatie, brolelio šaltinio -
 naudingai ia trykšta,
 sruvena tyliai, nuolankiai iš uol g rimas.

Pagirtas b k, Viešpatie, sesut s ugnel s, -
galingai ji dega, liepsnoja ir žiba,
ir meiliai nušvie ia mums tams nakties.

Pagirtas b k, Viešpatie, sesut s - motut s žemel s, -
be poilsio ji duoda vaisius ir audžia g lynus.

Pagirtas b k, Viešpatie, vis ,
kurie priešams iš meil s atleidžia ir meldžias,
ligoj ir varguos Tau d koja.

Laimingi, laimingi, kur ken ia ir laukia
kantryb j ramiai atsidav Jo valiai -
iš Jo, iš Jo aptur s jie vainik garb s.

Pagirtas b k, Viešpatie, m s ses s - k no mirties, -
jos niekas, kas gyvas, šioj žem j išvengti negali...

Vargas tiems, kas nuod m se miršta neapsival s!
Laimingi pamil šven iausi j Vali ! -
Antros mirties jie nebekent s!

(Iš vokie i k. vert Vynmedžio Šakel)

[Ada Urbonait]

ŠVENTASIS PRANCIŠKUS ASYŽIETIS

(1182-1226)

Šiais metais katalikiškasis pasaulis pla iai mini šv. Pranciškaus Asy-
žie io gimimo 800 met jubiliej . Ne tik savo laikais, bet ir v lesniais
amžiais šv. Pranciškus buvo stiprus impulsas kovai su blogiu, siekti g rio.
Toks jis yra ir šiandien. Jis teikia naujos vilties, j g ir dr sos.

Pranciškus gim 1182 m. (sp jama, rugs jo m nes) mažame Asyžiaus mies-
telyje Apenin kaln atšlait je, 120 km šiaur nuo Romos. Jo t vas
Pjetro Morikonis, pagal savo t v Bernard pavadintas Bernardone, buvo
pirklys, vienas turtingiausi Asyžiaus gyventoj ; motina Pika de Burle-
mont buvo pranc z , kilusi iš kilmingos Provanso šeimos.

Pasakojama, kad Pranciškaus motina, nors priži rima geriausi gy-
dytoj , kent didelius skausmus ir ilgai negal jo pagimdyti. Staiga prie
nam pasirod nepaž stamas keleivis ir paragino nunešti gimdyv tvart
t , paguldyti ant šieno, - tada ji pagimdysianti. Nors tai atrod labai
keista ir beprasmiška, bet artimieji, kad s žin nepriekaištaut , jog ko
nors nepadav gresiant mirtinam pavojui, nuneš j tvart ir paguld
ant šieno.

*Keistas dalykas, - pasakoja Vadingas apie š atsitikim , - tuojau be
jokios pagalbos ir be joki skausm , gul dama ant šieno Pika
pagimd ši ryški j Žvaigžd ! O palaimintas Vaikeli, kuris nuo
pirmojo gyvenimo momento buvai panašus savo Išganytoj !*

Ši legenda mums tarsi sako, kad šv. Pranciškus buvo pašauktas gyventi paprastai ir kad bet koks turtas jam buvo kli tis vykdyti š pašaukim , net kli tis ateiti pasaul .

Pirmuosius metus motina neišleido iš aki savo s nelio, pati j maitino ir globojo. Paaugus patik jo dvasininkams, vadovavusiems mokyklai Asyžiuje. Baigus moksl , t vas nor jo padaryti j savo p diniu. Pranciškus atrod b si s apsukrus pirklys, nors ir labai skyr si nuo t vo: t vas buvo didžiausias gobšuolis, o s nus be galo dosnus ir didžiadvasiškas. Kart elgeta, praš s išmaldos Dievo vardu, iš jo nieko negav s. Tai pasteb j s Pranciškus išb go iš parduotuv s ir j pasivij s dosniai apdovanojo. Nuo to laiko jis žadu sipareigojo nieko neatsakyti tam, kas prašys Dievo vardu, ir tai tes jo, nors kartais ir daug kainuodavo.

Antroji doryb , kuri spind jo Pranciškaus sieloje, buvo skaistumas. J Pranciškus išsaugojo toki tyr , kaip reta kas iš Dievo išrinkt j . Toks Pranciškaus sielos tyrumas dar didel poveik jaunimui. Iškilmingiausiose ir linksmiausiose samb riuose niekas niekuomet neužsimiršdavo - nei žodžiu, nei juoku neleisdavo sau liežuvio smailinti, kad ne žleist kuklumo: Pranciškaus akivaizdoje net lengvab džiai nedr sdavo dviprasmiškai kalb ti ir laikydavosi labai kukliai.

Linksmas ir kilniadvasis, m gstantis pajuokauti ir uždainuoti, Pranciškus traukdavo dien ir nakt su savo draugais per Asyžiaus miest . Jie l baudami išleisdavo visk , k tik gaudavo ar užsidirdavo (Tres socii).

Pranciškus nujaut , kad jo laukia kažkas nepaprasto, bet jis dar nesu-prato Dievo balso ir nenuman , kokiam kilnumui yra skirtas: jam atrod , kad toji nuojauta susijusi su žemišk ja garbe ir didybe. Prasid jus kovoms tarp kaimynini miest , Pranciškus tuoj sitrauk kar už savo gimt j Asyži . Netrukus buvo sužeistas ir su kitais draugais paimtas nelaisv . Ten jis išliko tuo, kas buvo ir jaunimo b ryje, - vadas. Kaip m šyje rod didvyriškum bei dr s , taip ir nelaisv je - proto pastabum , dvasios ramyb ir nuolank atsidavim Dievo valiai. Paklaustas draug , kaip jis, b damas nelaisv je, gali išlaikyti toki stipri dvasi , atsak :

Mielieji, užjau iu j s likim , bet aš ir tarp t sien uždarytas jau iuosi visai ramus. Dabar j s matote mane apkaustyt retežiais, netrukus pamatysite garbinam visame pasaulyje.

Paleistas iš nelaisv s, Pranciškus v l pasin r pasaul . Nuoširdžiai sutiktas savo draug , jis t s t pat linksm gyvenim . *Vargas ir kan ia šventajam padeda grei iau švent ti,* - sako šv. Bonavent ras. Tad ir Pranciškui Dievas suteik ilg ir sunki lig . Ligos metu Pranciškaus siela buvo parengta priimti Šventosios Dvasios dovanas. Liga buvo sunki k - nui, bet išganinga dvasiai. Pranciškus visai pasikeit - liov si žav j sis ankstesniu gyvenimo b du. Bet taip pasikeitusiam jam atrod , kad jis tur s iškilti virš kit . Prad jo prabangiai rengtis ir atrod tarsi kunigaikš io

s nus. Ta iau Dievas jam buvo skyr s dvasines aukštumas. Kart Pranciškus išvyko už miesto pasivaikš ioti ir sutiko kilming , bet labai neturting jaunuol . Pranciškus buvo nedaug pinig pasi m s, tad nutar gr ž s namo gausiai j apdovanoti. Ta iau t pa i akimirk jis taip gyvai išvydo J zaus neturt ir buvo taip sujaudintas, jog tu tuojuau nusivilko savo brangiuosius drabužius, atidav riteriui, o pats užsivilko jo apširusias kuklias drapanas.

Kit nakt Pranciškus sapne išvydo didel ir graži pil , piln kariškos amunicijos. Visos sienos buvo nukabin tos šalmais, skydais, kardais ir kitais ginklais. Kai jis nor jo sužinoti, kam šis gausus ginkl sand lis priklauso, išvydo prieš save J z , rankoje laikant tuos drabužius, kuriais buvo apren g s neturting riter , ir išgirdo žodžius:

Kaip dovana už tavo gailestingum neturtingam riteriui, visas priklauso tau ir tavo kariams, kurie stos su tavo v liava.

Anksti pabudo Pranciškus, džiaugdamasis matytu reg jimu, svajodamas apie karišk garb . Jis pasiryžo stoti pas vien žymi j to meto vad , kur pats popiežius Inocentas III siunt kovoti už bažnytines žemes. Pranciškus išvyko iš Asyžiaus Apulij . T pa i dien pasiek Spolet , ir ia buvo jo žygio pabaiga. Kai atsigul s jis svajojo apie b sim j garb , išgirdo aišk bals , jam sakant : *Pranciškau, kas gali tau parodyti daugiau gerumo: ponas ar tarnas? Turtingas ar vargšas?* Pranciškus tuojuau atsak : *Be abejo, tai padaryti geriau gali ponas negu tarnas, turtingas negu vargšas. - Tad kod l d l tarno palieki pon , d l menko žmogaus - turtingiausi Diev ?*

Pranciškus suprato, kad kalbama apie jo kariškus planus ir šv. Pauliaus pavyzdžiu paklaus : *Viešpatie, k nori, kad dary iau?* Balsas atsak : *Gr žk savo t višk . Reg jim , kur neseniai matei, reikia visai kitaip suprasti. Visa, k jis reiškia, turi išsipildyti dvasine prasme...*

Pranciškus tuojuau gr žo Asyžiuon. Nors ir ne iš karto pakeit savo gyvenimo b d , bet buvo jau nebe toks, koks buv s. Kartais jis taip susim stydavo, kad visai užmiršdavo aplink . Vien kart draugai juokaudami klausia: *Pranciškau, ko taip susim stei, turb t manai vesti?* Pranciškus gyvai, bet rimtai atsak :

Tikrai, atsp jote! Bet aš galvoju apie toki kilming , toki turting ir graži sužad tin , kokios pasaulyje dar niekas n ra mat s.

Pranciškaus biografai, cituodami šiuos žodžius, juos laiko tikrai Dievo kv ptais. Netrukus jo steigto Ordino griežtas neturtas - toji evangelin doryb - tur jo b ti ta nepalyginamoji Pranciškaus sužad tin . Pranciškus prad jo visiškai šalintis pasaulio. Met prekyb , kur kartu su t vu dirbo. Atsiskyr nuo draug ir ieškojo nuošali viet , kur gal t ilgas valandas praleisti melddamasis. Pranciškui buvo aišku, kad turi pasiaukoti vien Dievui, tik dar nežinojo, kokiui b du. Ant vieno kalno jis susirado urv , kur kasdien ateidavo melstis. ia jis labai nuolankiai ir karštai meldavo Diev apreikšti savo vali . Maldoje Šventoji Dvasia leido suprasti, jog dvasinio gyvenimo pamatas yra atsižad ti pasaulio ir nugal ti save.

Netrukus Dievas leido vykti nuostabiam vykiui švento naujoko dvasiai išm ginti ir ia jis, Dievo malon s remiamas, iš jo nugal tojas.

Kart Pranciškus jodin jo gražiu Spoleto sl niu ir netik tai visai arti išvydo raupsuot j . Pranciškus labai šlykšt josi raupsuotaisiais. Pirmoji mintis buvo - greitai pasišalinti. Ta iau, prisimin s savo pasiryžim , Pranciškus neapsisuko joti atgal, o nulipo nuo žirgo ir, spraud s apipuvusi rank pinig , apkabino ir pabu iavo žaizdomis bei šašais aptekus veid . Dievas pad jo Pranciškui atlikti t didvyriškiausi darb , koks pasitaiko žmogui žem je, - nugal ti save pat . Atlik s š herojišk meil s veiksm , Pranciškus v liau vis gyvenim jaut didžiausi pasigail jim ir užuojaut šiems nelaimingiesiems.

Kart vienatv s tyloje, Dieve paskend s, Pranciškus savo miegamajame išvydo Krist , prikalt prie kryžiaus. Tas reginys padar jam tok didel sp d , jog išliko visam gyvenimui. Prieš mirt Pranciškus, prisimin s t reg jim , raš , jog nuo to laiko jo širdis prisipild tokios užuojautos, kad be ašar negal davo prisiminti ken ian io Kristaus.

Tuo laiku didžiausias Pranciškaus r pestis buvo vargšai ir nelaimingi raupsuotiejai. Jiems jis tarnavo ir juos globojo. Pranciškus suprato, kad visai kitas dalykas yra duoti išmald , negu alkanam ir nuskurdusiam j priimti. Tad nutar savanoriškai tapti elgeta ir pats tai patirti. Kadangi savo krašte tai daryti buvo nepatogu, Pranciškus išvyko Romon aplankyti švent j apaštal Petro ir Pauliaus kap . Ten jis apsikeit drabužiais su skurdžiausiai apsirengusiu elgeta ir vis dien praleido elgetaudamas. Atlik s š ypating noviciat , kur dieviškojo Mokytojo pavyzdžiu prad jo pamilti neturt , Pranciškus paliko Rom ir gr žo Asyžiuon. Vos tik pasijuto tarp sav j , žemiški malonumai kaip niekuomet v l m j vilioti. Ta iau ši pagund bandomas jis padvigubino maldingumo ir atgailos pratybas. Juo smarkiau j puol pragaras, juo nuoširdžiau jis puol Dievo prieglobst ir karšta malda bei Dievo malone laim jo pergal .

Dievas vis aiškiau prad jo šaukti Prancišk atsiduoti vien Jo tarnystei. Kart Pranciškus už jo Šv. Damiano bažnyt l ir su didžiausiu maldingumu kalb jo:

Didysis, Garbingiausias Dieve ir mano Viešpatie, J zau Kristau, maldauju, apšviesk mane ir išsklaidyk mano dvasios tamsumas. Suteik man tikr tik jim , stipri vilt ir tobul meil . Padaryk, kad Tave, savo Viešpat , pažin iau ir visame ištikimiausiai Tavo vali vykdy iau. Amen. Jis aiškiausiai išgirdo nuo kryžiaus sklindant bals : Pranciškau, eik ir atstatyk mano Namus, nes jie baigia gri ti.

Gaut j pavedim Pranciškus suprato raidiškai ir m galvoti apie bažnyt l s remont - suremontavo kelet apirusi bažnyt li . V liau, Šventosios Dvasios apšviestas (kaip jis pats broliams sak), jis suprato, jog tas dieviškas balsas j šauk taisyti Visuotin Bažny i , už kuri Dievo S nus praliejo savo Krauj ir kuri labai reik jo gelb ti.

Pranciškus, laimingas, kad vykdo Dievo valią taip, kaip jis man pri-
val s vykdyti, visas dienas praleido prie Šv. Damiano bažnyčios, arba j
remontuodamas, arba meldamasis, užmirš s ne tik pasaulį, bet ir na-
mus. Ta iau neilgai tuo džiaug si. Pranciškaus t vas buvo išvyk s, kai
vyko tos didžiosios permainos jo gyvenime. Gr ž s išgirdo, kas darosi su
jo s num, ir visu griežtumu, kok tik gal jo sugalvoti piktas ir staigus
žmogus, nusprend sutvarkyti s n, kad šis nesivalkiot po Asyžiaus
apylinkes, sekiojamas ir pašiepiamas b riu vaik . Ta iau greit sitikino,
jog niekas negali Pranciškaus atitraukti nuo pasiryžimo tarnauti tik Die-
vui. Tada t vas ryžosi nors savo turtus apsaugoti ir at m iš s naus
paveld jimo teis . Byla atsid r pas Asyžiaus vyskup . ia Pranciškus ne
tik pats atsisak paveld jimo teis s, bet ir, pasilikdamas vien su aštutine,
nusivilk s viršutinius šilkinčius drabužius ir pinigų, kiek dar j tur jo,
sud jo prie t vo koj , tardamas:

*Iki šiolei aš vadinau tave savo t vu, nuo dabar dr siau gal siu
sakyti Dievui: „ T ve m s , kuris esi danguje, Tavyje sudedu visas
savo brangenybes ir vis vilt “.*

Apsivilk s jam ten duotu senu vyskupo tarno apsiaustu, Pranciškus
iš jo artimiausius kalnus, kad ia vienai vienas gal t glaudžiau susi-
jungti su Dievu ir lengviau išgirsti jo bals . Ta iau nors ir ilgai meld si,
tuokart aiškaus atsakymo negavo. Kadangi jo širdis buvo kupina artimo
meil s, tai nebegal damas dalyti turt , nes j jau netur jo, atidav save
pat - nu jo raupsuot j lignonin ir labai pasiaukojamai jiems tarnavo:
šlav kambarius, tvark lovas, apiprausdavo vis k n, dvokiant ir ap-
tekus užkre iamais šašais, tvarstydavo žaizdas, nesibjaur damas išspaus-
davo p lius, ir, nor damas visiškai save veikti, bu iudavo j žaizdas.
Dievas suteik Pranciškui gydymo nuo raups malon , ir per savo gyve-
nim jis nemažai j išgyd kryžiaus ženklų ir malda.

Pra jo dveji metai, kai Pranciškus, nutrauk s ryšius su pasauliu, atsi-
dav vien tik Dievui. Pragyvenimui jis užsidirbdavo paprastais darbais
arba Gubijo raupsuot j prieglaudoje su raupsuotaisiais dalijosi duona.
Kartais susitkdavo gatv je savo t v , kuris liedavo jam savo t ž , kar-
ios paniekos sulaukdavo ir iš kit artim j . Bet jis tvirtai ir neabejoda-
mas jo savo keliu. Netoli Angeliškosios Šv . Marijos koplyčios Pranciš-
kus aptiko apirusi l šnel , ir ji virto maloniausia jo buveine. 1209 m.
pavasara Pranciškus papraš kunig , kad paaukot jo intencija šv. Mišias
koplyč j e. Miši Evangelijoje Pranciškus suvok patvirtinim to, k šir-
dies gilumoje laik savo pašaukimu. Tai Kristaus žodžiai apaštalams:

*Ne sigykite nei aukso, nei sidabro, nei variok savo kapšams pri-
kimšti; nei kelionmaišio, nei dvej marškini , nei kurpi , nei laz-
dos, nes darbininkas vertas savo valgio.*

Pranciškui pasidar aiški apaštalo misija ir jis pajuto tur s j g tuos
reikalavimus visiškai vykdyti. Tuoj nusijuos odin dirž ir savo prast

kaimietiška apsiaust susijuos virve, sakydamas: *Štai ko ieškojau, štai ko visa širdimi troškau!*

Šventoji Dvasia, palenkusi Prancišk iš išor s vilk ti taip, kaip nori Išganytojas iš savo apaštala, ir širdyje jam pažadino apaštalo dvasi. Širdyje Pranciškus išgirdo Dievo S naus žodžius, kuriais Jis siunt savo mokinius skelbti Evangelijos visam pasauliui ir Jam užkariauti Jo brangiausiuoju Krauju atpirktas sielas. Pranciškus troško kuo greičiau pradėti tai vykdyti. Nors joki kunigyst s šventim jis neturėjo, vyskupui leidus, kaip tais laikais buvo prasta, m sakyti pamokslus ir mokyti jimo ties .

Pranciškaus apaštalavimas dar didel poveik . Daug dideli nusid j li pabudo tikrai atgailai, daug dievobaiming siel kreip si j patarim . Atsirado ir toki , kurie ne tik steb josi ir žav josi jo gyvenimo b du, bet ir panoro juo sekti. Pirmieji jo sek jai buvo Bernardas Kvintavalielis, Petras Katanielis ir Egidijus. Pranciškus reikalavo, kad jo sek jai parduot savo turtus ir tik tada ateit pas j . Su tais bi uliais Pranciškus apsigyveno apleistoje l šnel je prie Rivo-Torto. Bet neilgai jie ten nuošal j ir maldoj džiaug si. Pranciškus paragino ir juos eiti apaštalauti, - kalb ti, k Šventoji Dvasia jiems nurodys, mokyti tik jimo ties ir raginti atgailos gyvenim . Bernard su Petru išsiunt šiaur s Italij , o pats su Egidijum iš jo rytus. Tai buvo pirmosios pranciškon misijos. Bet kaip Pranciškus nenor jo vis laik b ti vienatv je, taip jis nenor jo ir vis laik apaštalauti. Broliai po tam tikro laiko tur jo gr žti trobel ir ia labiau dvasiškai susitelk gyti nauj j g tolesniam siel gelb jimo darbui. Jie visi susirinko trobel prie Rivo-Torto. Prie j prisid jo dar du draugai.

Pranciškaus sek j gyvenimas tur jo b ti pagr stas visišku neturtu. Jiems reik jo pragyventi iš išmald . Tai buvo labai naujoviška ir ne prasta, nes tuometiniai ordina i buvo sukaupt didžiulius turtus pragyvenimui. Kai Pranciškus nuvyko pas Asyžiaus vyskup pasitarti šiuo reikalu, šis pareišk , kad toks griežtas neturtas gal gale pasirodys ne manomas vykdyti. Pranciškus, nusižemin s elgetaujan io Ordino steig jas, atsak :

Garbingasis Ganytojau, man atrodo, kad didesnis r pestis yra tur ti turt . Jei tur sime turt , mums reik s sigyti ir ginkl juos apsaugoti. D l nuosavyb s kyla gin ai ir net kovos su artimaisiais ir kaimynais, o d l to nuken ia Dievo ir artimo meil . Taigi, kad j nepažeist išlaikytume, mes pasiryž šiame pasaulyje nieko netur ti.

Vyskupas, kuris pats d l žem s tur jo byl , pripažino Pranciškaus ties ir, negal damas juo sekti, bent apsupo j savo globa ir pritarimu.

Pranciškaus sek j gaus jo. Jie, kur laik pabuv atsiskyr nuo žmoni , paskui, pajut troškim uoliai gelb ti sielas, eidavo apaštalauti. Pranciškus iš jo su šešiais draugais. Apsistojo ant vienišo kalno: ia sugr ždavo tik nakvoti, o dien mokydavo žmones ir pasirinkdavo išmald .

Eikite, mylimieji, - sak jiems Pranciškus, - ir skelbkite ramyb s ir atsivertimo Evangelij ! Kantriai k skite vargus, visiems, kas jus

klausin s, maloniai ir nusižemin atsakin kite; laiminkite tuos, kurie jus persekios, kurie jus skriaus ir niekins, nes už visa tai gausite gaus užmokest danguje. Nebijokite, kad esate nemokyti žmoni s, nes j s kalb site ne iš sav s, bet j s dangiškojo T vo Dvasia kalb s per jus! Rasite ger žmoni , tikin i ir taiking , - jie su džiaugsmu priims j s žodžius. Bet sutikssite daug ir toki , kurie piktžodžiauja Dievui - ir jums jie prieštaraus ir visaip apkalb s jus. Tod l b kite pasireng nusižemin visk priimti ir pak sti!

Taip sp j s Pranciškus apkabino kiekvien brol , kaip motina glaudžia prie širdies savo k dik , palaimino juos ir vietoj kelionpinigi dav 54-osios psalm s žodžius: *Pavesk savo r pest Viešpa iui, ir jis išlaikys tave.*

Broliai greitai gavo prog sitikinti, kokie teisingi ir tikri buvo Pranciškaus sp jimai: daugelis juos laik bepro iais, niekino ir kankino, nepriimdavo nakvyn n, jiems teko k sti alk ir šalt. Ta iau jie visa tai su džiaugsmu pak l . Bernardo žodžiais tariant, *m s neturtas n ra joks vargas, nes mes savo noru tokie tapome, klausydami Dievo patarimo.*

Tuo metu Pranciškus patyr reg jim apie savo Ordino ateit .

Ma iau, - pasakojo jis broliams, - didelius b rius ateinan i , vilkin i tokiais drabužiais kaip ir mes ir norin i gyventi tok gyvenim kaip ir mes. Ma iau visus kelius, pilnus žmoni , skuban i pas mus. Vyko minios pranc z , ispan , vokie i , angl ir daug kit taut žmoni . <...> Iki šiolei girdžiu bruzdes , keliam tos daugyb s broli , skuban i atlikti švent pasiuntinyb , kuri juos pašauk Viešpats Dievas.

Tos pranašyst s tikrumas labai greit išryšk jo: vos po keleto met Ordino steig jas jau tur jo 5000 broli iš vairi taut , (o šiandien Pranciškaus sek j visame pasaulyje yra daugiau negu milijonas.)

Pranciškaus draug b relis vis gaus jo, reik jo jiems duoti gyvenimo nuostatus. Lengvai galime suprasti, kokiomis karštomis maldomis ir uoliomis atgailomis reng si Pranciškus, nor damas savo steigtai vienuolijai duoti visai nauj krypt . Savo apaštališkais darbais jie tur jo paskatinti vis vienuolyn atgimim , krikš ioniška dvasia persmelkti visuomen s gyvenim , Evangelijos dvasia atgaivinti vis Bažny i .

Pranciškus gyvenimo taisykles sugrupavo 22 skyrius. J pagrindas - didžiausias neturto laikymasis. Pranciškus ši regul perskait broliams, ir jie neabejodami sutiko, jog kiekvienas žodis yra padiktuotas Šventosios Dvasios. Tod l tuojau išvyko Romon prašyti popiežiaus patvirtinimo. Pranciškui išd s ius savo program , popiežius jam tar :

Malonus s nau, gyvenimo taisykl s, kuri tu ir tavo broliai laikot s, man atrodo per griežtos. Aš neabejoju, kad j s, pirmutin s dvasios pagauti, geb sit taip gyventi, bet turite atsiminti ir tuos, kurie po j s ateis ir kurie galb t nebetur s tokios dvasios.

tai Pranciškus atsak :

Šventasis Tve, aš pasitikiu savo Viešpačiu Jumi Kristumi. Jis yra mums pažadęs amžiną gyvenimą ir dangišką šventumą, todėl neatsakys mums tokio menko dalyko, kaip pragyvenimas žemėje.

Kilo dideli ginai, kuriuos užbaigė kardinolas Džovano Kolonos rimti ir paprasti žodžiai:

Šitas žmogus tenori, kad mes jam leistume gyventi pagal Evangeliją. Jeigu sakytume, kad tai pranoksta žmonių galimybėms, tai pripažintume, jog esame negalim sekti Evangelija, kurios autorius yra pats Jūs Kristus.

Naktį popiežius sapnavo keistą sapną. Jis matė, kaip svyrą Laterano bažnyčia ir atrodė tuojau sugrišanti. Popiežius su mūšais dideliu baime. Jis stovėjo nežinodamas, kaip jį gelbėti. Staiga pamatė panašų elgetą, basą žmogelį, vilkintį rudus maišus, susijūsus virve. Tas žmogelis prie jo prieš sienos, griuvančios ant jo, ir parėmė savo petimi. Popiežiaus akyse jis greitai augo, pasidarė lygus su varpine ir atities visą bažnyčią. Pabudęs popiežius pažvelgė pro langą ir labai nustebė aikštę prieš bažnyčią atpažinęs tą patį elgetą, - tai buvo Pranciškus Asyžietis.

Popiežius tarė kardinolams: *Tikrai šis šventas ir dievobaimingas vyras atnaujins Bažnyčią!* Jis patvirtino Pranciškaus regulį, visus palaimino ir suteikė teisę sakyti pamokslus. Broliai pažadėjo klusnumą popiežiui ir Pranciškui, kaip savo vyresniajam. Kardinolas atliko tonzurą - suteikė regimą ženklą, kad jiems leidžiama skelbti Dievo Žodį. Jie laimingai grįžo namo džiaugdami, kad jų gyvenimo būdas pripažino gerą ir girtiną patį Kristaus Vietininką - popiežius Inocentas III.

Pranciškaus vienuolinė šeima sparčiai augo, ir jiems nebeužteko mažos trobelės prie Rivo-Torto. Benediktinai abatas perleido jiems mažą Angeliškosios Dievo Motinos bažnyčią, arba *Porciunkulį*. Prie jos jie ir sėkė. Tai buvo pirmasis branduolys - Pranciškaus steigtoji *Mažoji brolių bendruomenė noviciatas*. Jie gyveno didžiausioje meilėje, labai sutarę, meldėsi, budėjo, pasninkavo. Niekas negirdėjo tarp jų jokių barnių ar ginų, vien tik dievobaimingus, taikingus pašnekesius, Dievo garbinimą ir dėjimus.

Pranciškus mokydavo ne tik žodžiais, bet ir savo pavyzdžiu. Kaip vaizdžiai jis mokė brolius, matome iš jo pokalbio su broliu Leonu. Pasak Fiorelio, Pranciškus su broliu Leonu iš Perudžijos Porciunkulį. Diena buvo šalta ir juodu drebėjo nuo šalio. Pranciškus pašaukė Leoną, kuris jo pirmąjį, ir tarė :

Broli Leonai, gerai sėdėk ir užsirašyk: jei mes, broliai, ir visam pasauliui jau būtume suteikę šventumo pavyzdį, dar neturėtume tikro džiaugsmo.

Paėjus kiek toliau, Pranciškus antrą sykį pasišaukė broliu Leonu ir tarė :
Ak, broli Leonai, jei mes, broliai, ir akliems grįžtume regintiems,

paralyžiuotuosius išgydytume, velnius išvartytume, <...> net mirusiuosius, praslinkus keturioms dienoms po j mirties, prikeltume, tai ir d l to dar netur tume tobulo džiaugsmo.

V l gal kelio pa j s, Pranciškus š ktel jo:

Žinai, broli Leonai, jei mes, broliai, net taip geb tume sakyti pamokslus, jog visus netik lius prie Kristaus atvestume, tai ir tada dar netur tume tobulo džiaugsmo.

Nusteb s brolis Leonas pagaliau klausia: „Pasakyk gi, t ve, kur galima aptikti tikr tobul džiaugsm ?“ Pranciškus atsak :

Jei mes dabar pareitume Porciunkul , sušlap , purvini, nuo šal io susting , alkani ir intume belsti vienuolyno duris, o durininkas piktai mus paklaust : „Kas ten taip v lai baladojasi?“ Mums atsakius, kad tai mes, vienuolyno broliai, vartininkas dar r s iau sušukt : „Meluojat, j s esate miesto vagišiai, kurie valkiojat s po apylink , užpuldinejat žmones ir iš vargš išmaldas atimin jat, eikit šalin!“ Jeigu jis m s ne sileist ir b tume priversti stov ti lauke lyjant ir sningant, dreb dami nuo šal io, alkani, o ia jau naktis ir n ra kur sušilti, prisiglausti, bet vis nepyktume ir nemurm tume už tok užgauliojim , tiktai nusižemin manytume, kad tasai durininkas mus gerai paž sta ir sako tikr ties , nes Dievas ne kitaip apie mus pasakyt , tai žinok, broli Leonai, kad tai ir b t tikras džiaugsmas. <...>

Ir jei mes vis dar nesiliautume beld si ir praš si sileisti, o durininkas supyk s iššokt pro duris su v zdu, int mus mušti ir, nutv r s už gobtuvo, tampyt ir parblošk s žem n spardyt kojomis ir valkiot po purvus ir snieg , keikdamas ir vadindamas mus niekšais ir nevyk liais, o mes visa tai kantriai kent tume, atsimindami Kristaus kan ias, už mus iškent tas vien d l m s meil s, sid m k gerai, broli Leonai, tai b t tobulas, tikras džiaugsmas.

Paklausyk tik iki galo, k tau pasakysiu. Didesn reikšm už visas Šventosios Dvasios malones ir dovanas, kurias Kristus teikia savo bi iuliams, turi paties sav s nugal jimas ir kantrus kent jimas d l Kristaus meil s vis kan i , neteisybi , paniekinim ir nemalonum , nes Dievo dovanomis mes negalime didžiuotis d l to, kad jos yra ne m s , bet Dievo, kaip ir Apaštalas moko: „K tu turi, ko neb tum gav s, o jei gavai, kod l giriesi, lyg visa tai iš sav s tur tum?“ Ta iau priespaudomis, vargais ir kryžiais galime didžiuotis, nes ir Apaštalas sako: „Aš nenoriu niekuo kitu didžiuotis, kaip tik m s Viešpaties J zaus Kristaus kryžiumi“.

Matome, kaip šitame pokalbyje išryšk ja Pranciškaus Asyžie io sav s atsižad jimo dvasia. Jis tikr j ir tobul džiaugsm kildina iš žmogaus galios kent ti. Bet kad kan ia b t vertinga, ji turi b ti laisvai priimta kan ia.

Pranciškaus Asyžie io steigtoji brolija iš pat pradži buvo atgailos ir apaštalavimo brolija. Jos vyriausiasis vadovas buvo šv. Pranciškus. Išleidd s pirm j savo brol misijas, Pranciškus nustat laik , kada kiekvienas brolis tur jo gr žti Porciunkul . Pradžioje broliai susirinkdavo du kartus metuose - per Sekmines ir Mykolines, o dar v liau, kai broliai jau buvo pasklid po daugel Europos krašt , rinkdavosi kas dveji metai - per Sekmines. Susirink broliai vieš davo nors trumpai, bet džiaugsmingai, tardavosi, kaip geriausiai vykdyti vienuolijos status.

Savo id jas moter pasaulyje Pranciškus realizavo per šv. Klar . Garbingos Asyžiaus aristokrat šeimos palikuon , 18-met Klara slapta paliko t v namus ir atvyko Porciunkul pas Pranciškaus brolius, kad, išsižad jusi turt , pasišv st vien Dievui. ia tuoj pat jai buvo nukirpti plaukai, užd tas juodas veliumas, ir taip ji tapo pirmoji *Neturting j Moter* sesuo. V liau vienuolynas buvo pavadintas *Klarisi* vienuolynu. Netrukus panašiai prisid jo Klaros sesuo Agniet . Seser skai ius spar iai augo. Šv. Pranciškus ir joms nustat *regul* - gyvenimo taisykles, kuri pagrindas taip pat buvo evangeliškasis neturtas. Pranciškaus steigtašis moter vienuolynas augo ir klest jo ne mažiau kaip vyr . Ir šiandien prie Šv. Damiano bažnyt l s tebestovi vienuolynas, panašus t , koks buvo šv. Klaros laikais.

Pranciškaus poveikis sieloms nesibaigia. Ir šiandien, XX a. einant pabaig , regime spindin i jaunyst tarsi koja kojon žengian i anoje šv. Pranciškaus Asyžie io reg toje didžiojoje serafiško Šventojo sek j kolonoje. Štai O[nut] met darb prekyboje ir nu jo aukotis ir pagelb ti tiems, kurie ken ia - ligoniams. Arba B[ronyt], iš Dievo gavusi didel dovan - muzikalum , kai, baigus muzikos mokykl , jai iškilo dilema: *pasauliui ar Dievui?* - ji nesvyruodama vis savo talent skyr tik Dievui. Arba T[eklyt]. Atrodo, kad ji iš savo serafiškojo T vo paveld jo *širdies kalb* ir tod l taip veržiasi prie jos vaiku iai, kad išgirst žodžius apie ger j Dievul . Arba - kaip nuostabu gird ti, kai 16 met formuota ateistin se mokyklose mergait ryžtingai taria: *Noriu b ti šventa!* Toki fenomen akivaizdoje supranti, kad Dievo Dvasia dvelkia, kur, kada ir kaip nori.

Pranciškaus sukeltas s j dis labai plito ir pagaliau perženg visas ribas. Pavyzdžiui, Kanaryje arba Spolete beveik visi, išgird arba išvyd Prancišk , - vyrai, moterys, ved , neved , žodžiu, - visi miestelio gyventojai panoro eiti paskui j, stoti jo vienuolij . Pranciškus juos ramino: *Neskub kit, aš dar turiu pagalvoti, k su jumis daryti.*

Ir rado išeit . Pranciškus k r *Tre i j ordin* , kurio nariais gal jo b ti vis luom ir pad i žmon s, jungiami krikš ioniškosios meil s ir gailestingumo. Jie daug prisid jo prie socialinio teisingumo gyvendinimo ir to meto gyvenimo pataisymo, pašalinimo toki negerovi kaip prievarta, kerštas, nesantaika.

Tre iojo ordino poveikio bei dvasios gražus pavyzdys yra *Lucezijas*, v liau paskelbtas palaimintuoju, jis buvo garb troška politikas, savo godumu ir valdymo aistra labai vargin s valdinius. Tyli šv. Pranciškaus taka j taip paveik , jog jam nubudo didelis teisingumo jausmas. Lucezijas prad jo užjausti vargšus kaip savo brolius, išsižad jo turt , pajamas už parduotus turtus pinigais ir maisto produktais išdalijo vargšams, o pats pasitenkino mažu keliu.

Išplitus *Maž j broli* ordinui, susidrumst pirmykštis siekim tyrumas. Sklido paži ros, kurios labai mažai arba visai nieko bendro netur jo su Šventojo paži romis, ir išst m pirmykšt regul . Pranciškus išvydo savo k rin , statom ant visai kit pagrind . *Mažieji broliai*, pasak Pranciškaus, nenor jo eiti jo p domis. Jie reikalavo sau nuosavyb s, bažnytinii post ir galios. Pranciškus vis sp davo brolius, kad jie nesiveržt valdži , o vyresniusius ragino b ti nuolankius ir gailėstingus. Ta iau srov prieš šv. Prancišk buvo tokia stipri, kad jis nebegal jo k prieš j padaryti. Jam nebeliko nieko kita, kaip atsakyti vadovauti Ordinui ir gyventi paprastu broliuku.

Tap s Ordino generolu *Elijas Kortonietis* su savo šalininkais iš šv. Pranciškaus paskutin s regulos redakcijos išbrauk ištisus sakinius. Veltui Pranciškus kiek manydamas kartojo, kad toji regula yra ne iš jo, bet iš Kristaus, ir kad Kristus reikalauja, jog ji b t raidiškai vykdoma.

Pranciškui reik jo labai didelio nusigal jimo sulaukyti savo pasipiktinimui d l jo kilniausi ideal sudarkymo ir nieko d l to nedaryti. Kart , m stydamas apie savo Ordino ateit ir li d damas d l jo sieki subjaurinimo, Pranciškus išgirdo vidin bals , kad Dievas neleis jo k riniui praž ti, nes visada atsiras broli , ištikim jo pirmykš iams siekiams, ir taip bus net tuo atveju, jei jo sek j telikt vos koks trejetas.

1224 m., por met prieš savo mirt , Pranciškus Asyžietis tapo ken ianiojo Kristaus atvaizdu: Kryžiaus Išaukštinimo švent je (rugs jo 14 d.) jis gavo Kristaus žaizd žymes - *stigm*s. Prieš Šventojo akis atsiv r kan ios ir agonijos kelias. Šv. Pranciškus tapo *antruoju Kristumi* ne tik savo siela, bet ir k nu. Jis mažai begal jo pavaikš ioti - žaizdos nuolat kraujavo, nusilpo reg jimas... Kai Pranciškaus paklaustas gydytojas atvirai pasak , jog mirtis jau nebetoli, Pranciškus sušuko: *O b k mielai pasveikinta, sese mirtie!* Nors jam buvo dar taip ne laikas mirti - vos 44-eri metai, pats amžiaus stiprumas...

Kur laik Pranciškus gyveno Asyžiaus vyskupo r muose. Art jant miriai, jis pareišk nor numirti Porciunkul je: ia buvo jo naujo gyvenimo pradžia, ia jis gavo didžiausias malones. Pranciškus laimino brolius - ne tik esan ius vienuolyne, bet ir visus tuos, kurie kada nors stos Ordin : *Aš jus laiminu, kaip galiu ir daugiau negu galiu*. Šiais žodžiais Pranciškus išreišk tai, k jis dar vis gyvenim : jis nerimdavo, kol nuveikdavo daugiau negu žmogaus j gomis galima nuveikti. Jausdamas priart jusi

mirt, Pranciškus papraš, kad broliai j išrengt nuogai ir paguldyt ant pilkos žem s. Išrengtas iš vargano savo drabužio, pak l s akis dang ir apimtas nujau iamo džiaugsmo, aplink j stovintiesiems tar :

K prival jau, padariau, k j s privalote daryti, tepamokojus Kristus.

Asyžiaus Šventasis vis gyvenim nenor jo tur ti nieko sava, išskyrus Viešpat Diev , tod l labai nudžiugo, kai gvardijonas atneš jam drapanas ir tar : „Štai abitas, keln s ir gobtuvas! Aš tau juos paskolinu“. Pranciškus mir su skolintais drabužiais. Jis praš apibarstyti j pelenais: *Greitai aš b siu tik dulk s ir pelenai.* Paskui staiga m giedoti *142 psalm* , kuri prasideda žodžiais: *Garsiai šaukiuosi Viešpaties, balsiai Viešpat maldauju.* Tai buvo nuostabi Šventojo giesm . Viešpaties apreikštoji psalm virto jungtimi, kuri užbaig žemišk j egzistencij ir prad jo dangišk j . Niekas taip gerai neatskleidžia Pranciškaus b ties skaidrumo kaip faktas, kad jis mir su garbinimo garsais l pose. Kaip sako Celanas:

Jis pasitiko mirt giedodamas. Giesm nutr ko 1226 m. spalio 4 dien .

Po dvej met (1228 m.) popiežius Grigalius IX (1227-1241) paskelb j Šventuoju. 1230 m. jo k nas buvo perkeltas Asyžiuje brolio Elijo pastaty dint diding Šv. Pranciškaus bažny i , kur ir šiandien - po 800 met - plaukia maldinink b riai iš viso krikš ioniškojo pasaulio. Šv. Pranciškaus garbinimas ne maž ja, o did ja.

LITERAT RA

1. J. Joergensen. *Šventas Pranciškus Asyžietis.*
2. Antanas Maceina. *Saul s giesm .*
3. Robertas Zai ikas. *Pranciškus Asyžietis.*
4. *Šv. Pranciškaus gyvenimas* (parengtas kapucino t vo Prokopo).

MALDA ŠV. PRANCIŠK ASYŽIET , KATALIK AKCIJOS GLOB J Ser fiškas Šventasis, apaštale iš pasaulie i ! Išmelsk mums dvasinio veiklumo ugnies, mums, kurie esame skirti atnaujinti savo laik dvasi . Duok, kad b tume atsižad j sav s ir ieškotume siel didesnei Dievo garbei. Savo pavyzdžio galia ir užtarimu išprašyk mums malon s b ti paprastiems, kai norime kalb ti brolius, b ti nuolankiems ir kantriems, kai sutiksime kli tis ir pažeminimus, b ti pasiaukojusiems, kai mums reik s pakelti bandym sm gius.

Laikyk mus visada savo globoje, mus, kurie norime, kaip tu, savo pe iais paremti griauamos Bažny ios m rus, kurie stengiam s sulaikyti seser audr , negailestingai bloškian i iš tikrojo kelio jaunim ir šeimas. Leisk, kad, dirbdami siel gerovei, visada prieš akis tur tume tavo š k : Mano Dievas ir mano viskas!

Nes iš tikr j , kam mes norime tarnauti savo apaštalavimu, jei ne tam pa iam Viešpa iui, kuris gyvena ir viešpatauja, myli mus ir skatina. Amen.

(Kun. Stasys Yla)

* * *

*J s elgesys tarp pagoni teb na pavyzdingas, kad, nors dabar jie
šmeižia jus kaip piktadarius, pažin j s gerus darbus, imt šlo-
vinti Diev aplankymo dien (1 Pt 2, 12).*

Vynmedžio Šakel

TU PRA JAI SU SAUL S GIESME

Tu pra jai su *Saul s giesme*
Tyrosios Meil s spinduliais.
Pamyn s žem s vyli gr sm ,
Žengei su Kristum Jo keliais.
Gražioji žem tau - gimtin ,
Bet ne T vyn amžina.
Veržies Saul begalin ,
Žaviesi jos tylia gražna.
Ir kas pasotins tyr šird ,
Jei ji Aukš iausio alkana,
Jei Vien J myl ti skirta,
Jei dega Jo šventa liepsna?!
Ji veržias Dievo Meil s j ron
Kilniausio Grožio ilgesiais.
Erelio žvilgsniu Saul n ži ri,
Ereliu trokšta skrist su jais.
Ir trauki Tu minias lyg srautus,
J Saul Dievo spinduliais,
Atgaivini sparnus palaužtus,
Suvargintus ia sopuliais!
Tu pra jai su *Saul s Giesme*,
Su Kristaus Kryžium Jo keliais.
Kaip tu, ir mes sparnus ištiesme
Ir kilsim Meil s spinduliais.

GIESM ŠVENTAM PRANCIŠKUI

Šventasis Pranciškau, dar jaunas, kilnus
Tu žemiškus g rius, kaip dulkes mete! -
Tau Kristus prabilo, iš Kryžiaus pamojo, -
Beturtis tu laisvas, kaip aras skraidei!
Tik *Meilei* iš meil s sukurta širdis
Prikaltajai Meilei liepsnojo visa!
Ji troško myl ti, kaip Jis mus myl jo, -
Pats Kristaus paveikslu meilingai švietei.

O meil - besot , vis trokšta myl ti,
 Uždegti pasaul ugnim dieviška.
 Su Kristum iš meil s visk iškent ti, -
 Kad visa Jam b t Jo meil s auka.
 Tu Angelu žem s kan ioj sušvitai -
 Tau Kristus degino Meil s žaizdas.
 Tu uždegei žem - širdži milijonus,
 Kaip tau, ir jiems Dievas jau tapo viskas!
 Šventasis Pranciškau, m s T ve brangus!
 D kojam už meil ir meil s takus.
 Išmelsk ir mums meile taip greitai švent ti,
 Kaip tu ja švent jai skaistus, nuolankus.

(Melodijai tinka B. Andriuškos *Palaimintas Viešpats, kurs lankos pas mus*)

Robertas Zai ikas

ŠVENTASIS, APIE KUR VERTA M STYTI IR ŠIANDIEN

Pranciškus Asyžietis ateina pasaul Dievo apdovanotas, bet kol jis iškyla dvasines aukštumas, turi ne vien kov laim ti ir ne vien vidin kriz išgyventi. Tos dvasin s kovos j ugdo. Pažinimas, kur jis toje kovoje gyja, suteikia jam galimyb suvokti pasaulio esm . Jis gali kuriam laikui gr žti vidutiniškumo b sen , bet jau niekada nebepamirš to, k išgyveno dvasios pakilimo akimirkomis, kai sl piningas balsas kviet j kit pasaul . Skirtum tarp Dievo balso ir viso to, kas žemiška, jis suvokia ne samprotavimais, o savo patyrimu.

Kai kuriuos charakterio savumus Pranciškui buvo sunku nugal ti, nes jie kildavo iš jo meniškos prigimties. Lengvab diškoms vilion ms Pranciškus nuo pat jaunyst s buvo abejingas. Ta iau, prad j s veržtis tobulum , pirmiausia tur jo sutvarkyti savo vaizduot , - jos geb jim fantazuoti jungti su tikrove. Gyvenimo tikrov jis nuspalvino žaviomis spalvomis, pasaul ir žmones mat tarsi pro šveln sp dži šyd . Jaunyst je j žav jo prabanga ir puošnumas. Grožio ir linksmo ner pestingumo atmosfera supo j , ir kur laik jis skendo joje visa savo meniška prigimtimi. J džiugino paviršutiniškas gyvenimas: bendravimas su linksmais draugais, pokyliai ir puotos, muzika ir šokiai, poetin s trubad r dainos. Jis vilk jo rafinuotai skoningai, labai m go prašmatnum . Pinig nem go ir juos švaist puotoms ir tiems, kurie buvo j reikalingi. Draugai myl jo j ir leidosi jo vadovaujami triukšmingose Asyžiaus turtuoli sueigose. Dažnai traukdavo su draugais Asyžiaus gatv mis dainuodami ir išdykaudami. Pranciškus savo nat ralumu bei svajingumu, gimtu palankumu, draugiškumu ir širdingu mandagumu patraukdavo visus. Atrodo, kad šias savybes jis paveld jo iš savo kilmingos ir kilnios motinos.

Kitoks buvo t vas. Jam r p jo tik gausinti savo turt , o kuo kitu nesir pino. Kai s nus bendravo su kilming j jaunimu ir buvo mylimas, t vui slapta patiko: juk tai jo s nus, kuris, nors išlaidus, bet gabus prekybai, tad visas savo viltis j sud jo. Atrodo, kad t vas savaip myl jo s n . Bet pagal jo charakter toji meil negal jo b ti grynas ir tikras jausmas. S naus siela paliko t vui visiškai uždara: ia jis buvo vienas prieš jam svetim pasaul .

Pirmoji kriz . Pranciškus kaup savyje nenusakomas patirtis. Jis visk jaut giliai, reik jo tik paskatos nukreipti aukštyn. Aplinkui siaut j karai tarp gvelf ir gibelin , tarp aukšt j ir žemesni j klasi paskatino j gilintis žmogaus prigimtyje vykstan ias kovas. 1202 m. dvidešimtmetis Pranciškus dalyvauja kare tarp Perudžijos ir Asyžiaus ir patenka nelaisv . Tuomet jis dar naiviai ži r jo gyvenim . Nelaisv je jis vis laik išliko linksmas, visokiais b dais stengdamasis ir savo draugus padr sinti. ia praleisti metai padar jam didel tak . Brendo jo riteriškas nusi statymas, jis svajojo apie garbing ateit , didvyriškus darbus.

Gr ž s gimt j miest , Pranciškus v l gyveno kaip prieš tai: puik s pasirodymai, kunkuliuojantis linksmumas, naivus džiaugsmas gyvenimu. Eidamas 23-iusius metus, jis sunkiai susergera. J ištikusi liga buvo pirmoji jo gyvenimo vidin kriz : prad jo nuodugniau m styti apie save ir pasaul . Pirmykštis jo gyvenimo džiaugsmas buvo sukr stas. Jo dvasia prad jo ilg tis kažko gilesnio. Ji tarsi staiga nubudo, o paskui v l prisn do. Jis v l svajojo apie pasaulio garb , apie didvyriškus žygius. J trauk kario pašaukimas. Nor jo dalyvauti savo laik kovose, vykti pietus ir sijungti

Brieno vadovaujamos kariuomen s eiles, kovoti už popieži Inocent III. Išvyko. Bet štai kelyje Pranciškui nušvito, kad jo pašaukimas yra kitas, kad jis skirtas kitokioms kovoms ir kitokiais ginklais kovoti. Jis aiškiausiai suvok , kad turi visai kitaip gyventi, nors dar negal jo suprasti kaip.

Gr žo gimt j miest labai susim st s, šalinosi draugys i , ieškojo vienumos. Vienur ar kitur j susitik draugai pasteb jo, kad Pranciškus visai nebenori dalyvauti j pob viuose: gali staiga n žodžio netar s išeiti arba b ti paskend s savyje ir juos nekreipti jokio d mesio. Draugai man , kad Pranciškus stipriai simyl j s, - kitaip jie negal jo paaiškinti tokio staigaus pasikeitimo. Kartais kuris išdyk liškai juokaudamas paklausdavo apie mylim j , kuri turb t greit parsives namo. J Pranciškaus atvir atsakym , kad jo meil yra ne žemiškai b tybei skirta, jie tik nusikvatodavo.

Audros sieloje. Pranciškaus sieloje kilo audra. Dabar jam atrod , kad yra apsuptas gr sming pavoj , kuriuose praž t , jeigu neateit pagalba iš aukštybi . Tik dabar jis patyr , k reiškia melstis. Kaip smarkiai tos audros j sukr t , mat si iš pakitusi jo veido bruož : juose atsispaud kan ia ir vidinis nerimas. Jis nesuprato, kas jam yra, tik buvo aišku, kad jis dabar jau gyvens kitaip, kad j apvald s Aukš iausiojo ilgesys turi

duoti tvirt pagrind . Tarp vidini kov paaišk jo viena: pašaukimas, kuriam privalo visu atsidavimu atsiliepti, nepriklauso šiam pasauliui. Taciau nor damas tvirtai tuo sitikinti, tur jo kovoti dar didel vidin kov . Vis dar skausmingai svyravo tarp dviej pasauli . Nors siela dar nebuvo galutinai apšviesta ir ne viena vieta joje buvo skausminga, aiškiai suprato, jog negalima tarnauti dviem valdovams. Pranciškus jaut , ko nori iš jo Dievas, kurio tarnybon jis tur t stoti, nors jo valia dar nebuvo tapati su Dievo valia.

Dvejus metus tvirtai, atkakliai darbavosi Pranciškus kurdamas savo vidaus pasaul , kol - jau b damas 26-eri - pasiek apšvietimo sfer .

Pranciškaus siela buvo kupina užuojautos. Pamat s vargš ar ligon , jis pajusdavo nenugalim troškim ne tik dalytis su jais neturtu ir ligomis, bet ir, jei b t galima, visa tai sau pasiimti. Pranciškus nebejaut savojo aš, nes jis jau buvo viena su visais. Jis pats nor jo patirti, k išgyvena alkanieji, pažemintieji, tie, kuriems atimamos paveld jimo teis s. Romoje, kur tuo metu jis buvo nuvyk s, savo gražuosius drabužius atidav vargšams, o pats apsisiaut j apiplyšusiais ir atsistojo kartu su jais prašyti išmaldos, nes patyr , k reiškia b ti alkanam.

Sugr ž s gimt j miest , gyveno kaip tikras vargš ir ligoni brolis. Ypa pasiaukojamai globojo raupsuotuosius San Salvator s prieglaudoje. Anks iau jau pati ligonin k l jam pasibjaur jim , o dabar pasijuto nenugalimai prie j traukiamas. Visa, ko jis negal jo pak sti, dingo: ligomis jis jau nesibjaur jo ir valg iš vieno duben lio su žaizdotais raupsuotaisiais. Stipri užuojauta ligoniams at m jam baim ir suteik skaidrios šviesos. Jis nebijojo nei lig , nei sunkum , nei mirties. Ligoniai jaut nuostabi jo meil s gali , nes jis guod ne tuš iais žodžiais, o tikru broliškumu. Pranciškaus meil prad jo laužti prigimties ribas.

K patyr San Damiane? 27-eri met Pranciškus pakilo dar aukš iau. Dabar jis visa siela verž si Krist - tvir iausi vis savo patyrim pagrind . 1206 m. mažoje San Damiano bažnyt l je Pranciškus tur jo vizij . Jam kl pant prie Nukryžiuotojo Kristaus, buvo apreikšta, kad jo pašaukimas yra ne vien tik guosti vargšus ir slaugyti ligonius. sim st s

Kristaus kan i , jis išgirdo vidin bals , raginant atstatyti gri van ius Dievo namus ir tam darbui visiškai atsiduoti. Š raginim Pranciškus suprato siaurai, raidiškai. Jis tuoj m si atstatin ti San Damiano ir kitas Asyžiaus apylink s gri van ias bažny ias. Savo l šas dabar jau skyr ne vien vargšams, bet ir bažny i atstatymui. Pats dirbo, nešiojo ant pe i plytas ir kitus ragino dirbti.

T vas negal jo ramiai ži r ti, kaip jo viltis - Fran esko - nutolo nuo prekybos ir, be to, švaisto pinigus keistiems pom giams - atnaujinti senas bažny ias, kas tokiam takingam pirkliui tur jo atrodyti dar keis iau negu pirmieji jo s naus pom giai.

Patyr s vidin apšvietim San Damiane, Pranciškus vis labiau tolo nuo t vo. Keit si Pranciškaus vidus ir išor. Kristus j visiškai užvald. Liepsnodamas Kristaus meile, jis prad jo skelbti Evangelij Asyžiuje, o v liau ir artimuosiuose miestuose.

Pranciškus nuodugnai m sto apie Kristaus kan i. Kristus jam apreišk paslaptį kan ios poveik, išaukštinim per kan i. Dabar Kristaus kan ia neb ra jam tik istorinis vykis, kur ži rima iš tolo, bet persiduoda jo sielai, atsispaudžia joje neišdildomai, naujai j sukuria.

Jis suprato, kad kan ia tik tada gyja prasm, kai yra sujungta su kilniu tikslu. Jis nesibaido nei vienišumo, nei paty i, nei persekiojim. Išoriškai vienišas, jis nebesijau ia vienas, kantriai paken ia paty ias savo amžinink, kurie negali suprasti, kaip tas Fran esko, kuris taip m go spindes, dabar tarsi padienis darbininkas nešioja akmenis, tarsi ekstaz je vaikšto gatv je ar su liepsningu užsidegimu sako pamokslus gatvi sankryžose.

T vas negal jo abejingai ži r ti, kaip žmon s jo s n laiko pamiš liu, o gatv s vaikigaliai j erzindami b ga iš paskos. T vo puikyb buvo labai žaista. Jis pasiryžo prievarta gr žinti s n pirmykšt keli. Bet jam greit teko sitikinti, kad jokia j ga, jokiais kalbin j imais savo s naus nepaveiks, nes jis tvirtai siekia užsibr žto tikslo. T vas imasi paskutin s priemon s: ryžtasi atimti s nui paveld jimo teis ir atgauti pinigų, kuriuos Pranciškus buvo padovanoj s San Damiano bažny iai. Byla atsiduria vyskupo teisme. Asyžiaus vyskupo akivaizdoje vyksta scena, kai Pranciškus išsižada ne tik viso savo turto, bet ir paskutini drabuži, kuriais vilk jo.

Aukš iausios laisv s atmosfera. Žodžiai, kuriuos Pranciškus ištar vyskupo akivaizdoje, kad nuo dabar jis t vo titulu kreipsis tik dangišk j T v, nurodo jo b simo gyvenimo b d: jis paliko t v ir motin ir visko išsižad jo, kad visiškai laisvas prad t nauj gyvenim.

Dabar jis atsisak visko, kas žemiška, - jokie rytdienos r pes iai, d l ko žmon s save ir kitus kankina, jo nebesl g. Jis jaut nenusakom didžiausi laisv, o neturt, kurio žmon s taip bijo, laik didžiausia laime. Toje laim je jis iš pradži jaut si kaip žmogus, kuriam staiga, tarsi vykus stebuklui, sutruko pan iai. Dievas jam buvo viskas, ir žmon s nebegal jo nieko nei duoti, nei atimti.

Dienos, kai jis ant Subasijo kalno vaikš iojo ir dainuodamas reišk didel vidin džiaugsm, turb t buvo laimingiausios jo gyvenime. Juk jis tada pergalingu savo valios šviežumu iškilo virš pasaulio priešingum ir visas pasišvent Dievui. Jo nejudino tai, kad miško gl dumoje, sigilin s savo nauj pasaul, buvo užkluptas pl šik. Juk jis buvo sitikin s es s aukš iausios Tiesos pasiuntinys, didžiojo Karaliaus heroldas. D l šio atsakymo jis sulauk pl šik paty i ir pajuokos, bet tai jo nejudino. Šia me dvasios pakilime visa, kas banalu, buvo jam tolima. Jis visai to nemat,

nes visas gyveno savo dvasiniame pasaulyje. Iš išorinio pasaulio jam tiek maža tereik jo. Pragyvenimui jis užsidirbdavo paprastais darbais arba artimame vienuolyne, arba Gubijo prieglaudoje, kur su raupsuotaisiais dalijosi duona. Sugrįžęs į Asyžį, jis vėl sak pamokslus gatvėse ir rinko aukas mažosioms bažnyčioms atstatyti. Kartais susitikdavo gatvėje, kuris liedavo jam savo tešlą. Patirdavo ir kitą artimą panieką. Bet jis tvirtai jo savo keliu.

Netoli Angeliškosios Šv. Marijos koplyčios, kuri vėliau Pranciškaus dėka gijo pasaulinis garsas, vadinas *Porciunkules* visuotini atleidimas, kuriuos jis gavo iš paties Išganytojo užtariant Šv. Dangaus Karalienei Marijai, - atrado apirusi lėšnelę. Ji tapo jo maloniausia buveine. Šis Pranciškus sugrįždavo po savo kelionis. Kartkartėmis vienuolis iš Subasijos vienuolyno laikydavo koplyčią šv. Mišias. Kartą 1209 m. pavasarį jį dalyvavo ir Pranciškus. Evangelijos žodžiai tada taip giliai siskverbė jo širdį, jog visiškai jį sustiprino pasirinktame kelyje. Tai buvo Kristaus žodžiai apaštalams: *Ne sigykite nei aukso, nei sidabro, <...> nei variok savo kapšams prikimšti; nei kelionmaišio, nei dvejų marškinių, nei kurtų, nei lazdos, nes darbininkas vertas savo valgio* (Mt 10,9-10). Pranciškus jau ir dabar stengėsi gyventi visiškame neturte ir vilkėjo paprastais kaimiečių drabužiais. Nuo šio momento odinis diržas jam atrodė nebereikalingas, tad jį numetė šalį, - pasitenkino paprasta virve.

Neturto idealas Pranciškui tapo nepajudinamu centriniu tikėjimo išpažinimo tašku. Dabar jis ne prielankum rodė neturtui, o prisimėjo kaip savo tiesioginį paskirtį. Jis su nauja jėga mąstė Evangeliją. Juk pats Kristus jo sieloje jam pasakė, kad pergalė gis kaip tik tuo, kad pasaulis laiko beprotybe. Tai, kas pasaulio išminiams yra nesuprantama mįslė, btent beribis atsivėrimas Kristui, - Pranciškus skelbia drąsiai ir paprastai. Greit atsirado tyli ir atvir sekėjai, susižavėję jo žodžiais, pajutę drąsos juo sektis.

Iš savo sekėjų Pranciškus pageidavo, kad jie su džiaugsmingu pasitikėjimu Dievu, kaip tikri Dievo giesmininkai, eit per pasaulį ir veikt savo karštu sitikiniu ir širdies džiaugsmu. Pranciškus vedė savo draugus prie gyvo vandens Šaltinio, kur jie galėtų savo ir kitą troškulį numalšinti. Geroji Naujiena jam buvo gyvas tikėjimas, nes jis vis savo užsidegim gaudavo nuoširdžiai bendraudamas su Išganytoju.

Pirmoji Ordino regula. Didįjį draugų ir sekėjų skaičių, Pranciškus susirūpino parengti Bažnyčios patvirtintą regulą, kuri juos jungt tarpusavyje. Todėl 1210 m. pavasarį draugų lydimas išvyko Romą.

Popiežius su nepasitikėjimu žiūrėjo į rizingas naujoves. Ir tik popiežiaus giminaičio kardinolo Hugolino užtariamas, Pranciškus nebuvo visai atstumtas. Nors Pranciškaus sieki popiežius aiškiai ir nepatvirtino, tačiau juos sankcionavo, suteikdamas Pranciškui ir jo draugams tonzras.

Po nemažai iškent t varg Pranciškus su draugais, pakiliai nusiteik , gr žo savo gimtin ir apsisotojo apgriuvusioje l šnel je prie Rivo-Torto. Vis dien jie praleisdavo dirbdami, medituodami ir pamokslaudami Asy- žiuje bei jo apylink se. Pats Pranciškus, kur tik pasirodydavo skelbdamas evangelin neturt , palikdavo didel sp d. Net buvo pageidaujama, kad jis sakyt pamokslus Asyžiaus katedroje. Jo sp dingi žodžiai tiesiog verž- davosi širdis, žadindavo s žines ir uždegdavo sielas. Prancišk imta laikyti šventuoju. Greit Umbrijos jam buvo per maža. Savo misijas išpl t po vis Italij , o savo draugus prad jo si sti tolimus kraštus. Iš pradži miestie iai tik kliudydavo; ypa daug prieš buvo tarp dvasinink ir vie- nuoli , kurie juos niekino. Bet kantriai ir nuolankiai išk sdami paty ias, jie galutinai nugal jo visus. Liaudis pirmoji juos pripažino. Pamažu prad jo juos ir j siekius vertinti ir diduomen - bajorija bei miestie iai.

Savo Ordino pirmajai regulai Pranciškus pa m Kalno pamokslo žo- džius: jis nor jo nuosekliai gyventi evangelin gyvenim . Jis sak , kad pats Dievas jam apreišk s, kaip jie tur gyventi, ir š savo apreiškim liep s paprastais žodžiais surašyti. Romumas, žeidim atleidimas, net troškimas b ti pažemintam jam atrod tikrosios krikš ioniško gyvenimo, krikš ioniško nusistatymo pratybos. Jokio kompromiso su pasauliu jis ne- pripažino. T , kurie nepaj g vykdyti visiško neturto reikalavimo - netu- r ti jokios nuosavyb s - jis nepri m savo sek jus.

Paprastam žemdirbiui, norin iam b ti priimtam Ordin , Pranciškus pasak :

Jei tu, broli, tikrai nori gyventi su mumis, pirma atiduok visa, k turi, vargšams. Kai visai nieko nebetur si, tada aš priimsiu tave savo b r .

Pranciškus nor jo vis gyvenim likti labai ištikimas neturto reikala- vimui. Jis buvo sitikin s, kad tik visiškas neturtas gali nurodyti keli Dievo karalyst . Jis sakydavo:

Iš l šnel s pakilti dang yra daug lengviau negu iš r m .

Neturtas Pranciškui buvo ne tik pertekliaus atsižad jimas, bet ir visišk- ka laisv , atsipalaidavimas nuo žemišk potrauki , su kuriais mus sieja geismai, apgaulingos viltys. Neturtas, pasak Pranciškaus, turi gr žinti žmones vidin gyvenim , žadinti jautri s žin , be neturto, Pranciškus visai negal jo sivaizduoti tobulos b senos, tod l neturt vadindavo *Evan- gelijos kaul iulpais*, raktu roj ir pirm ja b tina s lyga taikai.

Neturtas Pranciškui buvo Dangaus karalyst s paveld jimas, Kristaus pa- veikslas žem je, nes Kristus savo Ger j Naujien skelb b damas tobulai neturtingas. Tod l kiekvienas vargšas savo neturtu gydavo Pranciškaus pagarb .

Pranciškus labai nekent tinginyst s. Jis pats buvo pavyzdys savo bro- liams. Bijodamas, kad jam teikiamomis dovanomis neb t skriaudžiami vargšai, jis imdavo mažiau, negu jam b davo si loma. Kiekvien papras- iausi darb , reikaling j menkam pragyvenimui, jis laikydavo šventu.

Bendraudamas su žmonėmis, Pranciškus nedar skirtumo tarp vargš ir turtuoli, gyvenančių pertekliu, vilkinčių prabangiais drabužiais. Jis ragino nuoširdžiai visus mylėti, nes niekam nedera teisti kitą.

Širdies kalba. Pranciškus nenuilsdamas keliavo iš vieno miesto kitą, uoliai skelbė taiką, santaiką, atlidumą, teisingumą ir meilę. Jis žmones taip veikė, kad nugalėdavo visus kliūtis, ir jie suartėdavo, susitaikydavo tarpusavyje kovojusios šeimos. Iš jo kalbos žmonės jaučė rinktinę sielos kilnumą ir didelį pasiaukojimą. Todėl jis žavėdavo visus: ir kilmingus, ir prastuosius.

Visa Pranciškaus išvaizda skelbė romumą, švelnumą, atlidumą ir nenugalimą valios jėgą: jis buvo nedidelio ūgio, liesas, labai judrus; sudvasintas veidas, apgaubtas tamsios siauros barzdos, rodė jo nusistatymo kilnumą; švelnios formos burna su baltais, tankiais dantimis šypsojo tikru prielankumu, tamsios akys ugingai gyvos, švelnus skambus, sakmus, bet geras balsas. Jo kalba veikė viduje, nes ji plaukė iš širdies. Tai buvo širdies kalba. Klausytojai negalėjo suprasti, kodėl jo kalba taip labai veikė juos. Bet visi jaučė kalbtojo savąsą atsidavimą, beribų nuoširdumą ir drąsą: kaip sako jo mokinys Tomas Celano, jis visada bebaimis ir prieštaravimais, labai tvirtai sakėdavo tiesą.

Vienas amžininkas, 1220 m. klausęs Šventojo pamokslą Bolonijos mieste, pasakoja savo spūdį:

Kone visas miestas klausėsi Pranciškaus pamokslą. Jis kalbėjo visai paprastai, tačiau savo pasirodymu taip veikė, kad tarpusavyje nuoširdžiai kovojusios šeimos ir partijos susitaikė.

Pranciškaus kalbė sena buvo nepakartojamas sielos skambis. Jo kalbos veikė savo dideliu atvirumu ir užsimirštamu pasiaukojimu. Jo pasirodymas veikė net tuos, kurie iš pradžių atėdavo tik didelį smalsumą. Jo žodžiai pažadindavo kažkokį jėgų stygą, ir tai jiems atrodydavo apreiškimą iš kito pasaulio.

Pranciškaus vidinis gyvenimas buvo gilus ir turiningas. Ir tai jo žodžiams teikė nenugalimą jėgą ir šviežumą. Kaip saulė kasdien užtekdamą žadina pasaulį gyvenimui, taip ir Pranciškaus žodžiai, nors apie tai pat dalykai, veikė naujai gyvenimą žadinančiai jėgai. Paprasti posakiai jo klausytojams turėjo gilią vidinę prasmę, kurios ne manoma iki galo paaiškinti. Pranciškus sakė, kad žodžiai, kuriais jis sveikindavo sutiktus žmones: *Dievas tesuteikia tau taiką*, - jam buvo apreiškimas iš anapus. Pranciškus nešė taiką kaimams ir miestams, lėšėnams ir rams.

Meilūs atlidumas. Kartą broliui Maseo paklausė Pranciškus: „Kodėl paskui tave bėgė žmonės? Visi stengiasi tave pamatyti, išgirsti ir net sekti tavimi? Juk tu nei gražus, nei labai mokytas, nei iš kilmingųjų; kas yra, kad taip trauki žmones?“

Pranciškus jam atsakė:

Dievas ia, žem je, negal jo rasti menkesn s b tyb s siekdamas savo tiksl , kad visiems b t aišku, jog visa, kas gera, ne iš k ri ni , bet iš K r jo ateina.

Visiškas nesir pinimas savo asmeniu ir buvo versm tos didel s traukos j gos, kuri sklido iš Šventojo žmones; jis niekados nenusikalto nuolankumui ir, tobulai save veik s, laik save paskutiniu ir menkiausiu žmogumi. Nors Pranciškus pats labai vargino savo k n , bet broliams patardavo vengti ypating sav s kankinim , o duoti k nui tai, ko reikia, kad jis tarnaut dvasiai.

Su vairi luom žmon mis Pranciškus visada elg si švelniai ir taktiškai. Bet koks ni rumas jam atrod kaip žemesni j gali prasiveržimas; atvirkuš iai, linksnum jis laik dangaus k dikiu. Kart atrad s brol juodoje nevilty, jam tar : *Netinka Dievo tarnui rodyti nuli dus , ni r veid .*

Net mirties patale, ken ian io didelius skausmus Pranciškaus išvaizda atrod džiugi ir jis papraš aplink j susib rusius brolius linksmai pagiedoti. Brolis Elijas, tuometinis Ordino generolas, primin Pranciškui, kad toks elgesys mirties akivaizdoje gali papiktinti žmones. tai Pranciškus atsak : *Broli, leisk man dži gauti ir Diev visose kan iose šlovinti, nes, Jo malon s padedamas, jau iuosi neatskiriamai susijung s su dangumi, tad galiu sau leisti džiaugtis Jo gailestingumu ir net išoriškai tai reikšti.*

Pranciškaus pervirš išsiliejanti užuojauta ir atlaidumas niekada ne-trukd jo valios tvirtumui. Jis kent jo su ken ian iaisiais ir nuoširdžiai džiaug si su besidžiaugian iais. Pranciškus myl jo net nusikalt lius. Kart jis sak broliams nunešti netolim mišk *broliams pl šikams* maisto ir maloniai jiems patarnauti: tik taip, pasak jo, tegalima tokius brolius paveikti, kad atsiverst . Ir iš tikr j daug nusikalt li tokios Šventojo meil s buvo gr žinta tikr j keli .

Pranciškus myl jo ne tik savo brolius ir visus žmones, - jis rod berib simpatij ir gyvuli pasauliui. Jis kalb jo su gyvuliais, tarsi jie suprast j. Jis tik jo, kad meil s kalb turi atsiliepti visa k rinija, kad meil ir gyvul lius gali išgelb ti iš t ankštum , kuriose jie yra uždaryti.

Gražiame Spoleto sl nyje jis prabyla paukšteliams: *Mano mieli broliai.* Jis stebisi, kad jie, nors neturtingi, turi visko, ko reikia, ir kad jiems nereikia tiek vargti, kiek žmon ms, kad jie gali aukštesn se, grynesn se oro sferose gyventi. O, kad žmon s, kurie jau savo dvasia yra skirti aukštyb ms ir tyrumui, gal t taip pat laisvai kv puoti! Jeigu nuo jo priklausyt , Pranciškus išleist *brolio vievers lio* apsaugos statym . Vievers lis jam atrod išsivadavimo iš žemiško tvaiko j ga. Savo broliams jis keldavo j pavyzdžiu, kaip kilti nuo žem s dang .

Pranciškus labai myl jo gamt , gamtovaizd su jo šviesomis ir šeš - liais, kalvas ir uolas, gimtosios Umbrijos žali sias pievas, kvap , gryn mišk or , banguojan ius rugi laukus ir g les. Pranciškui gamta buvo

gyvojo Dievo atspindys. Gamta teik jam gaivesio ir džiugesio. Savo vidin ramybę, patiriamą iš meilės pertekliaus, Pranciškus skyr visai gamtai: ir seseriai ugnelei, ir broliui vėjui, net seseriai mirčiai. Viskas, nuo žolės ligi žvaigždžių, žadino jam meilės kupiną dkingumą. Tai buvo galingas dkingumo jausmas vis daiktams. Stebėdamas gamtą, Pranciškus neskendo joje pasyviai, - jo siela veikė, vedė išorinį pasaulį prie dieviškos versmės. *Saulės giesmė* - tai Kristui himnas, kur Pranciškus sukūrė pormetį prieš mirtį.

Pranciškaus širdis liepsnotė liepsnojo meile Kristui, apie Jį nuolat mstytydavo. Mstydamas apie prisikėlusį, žmogaus kanias veikusį Kristą, jis pamišdavo visas pasaulio kanias, vis žmogaus skurdą ir matė tik dangų, vis spindėte spindint. Prisiminęs pasaulio niekinamą Kristą, negalėdavo sulaukyti ašarų, lyg regėtų Jį kryžiuojamą. Kada tik prisimindavo Kristaus kanį, garsiai verkėdavo kaip vaikas. Nuo didelio raudojimo vlesniais gyvenimo metais nusilpo regėjimas. Dažnai, pasitraukęs nuošali vietoje, mstytydavo apie Alyvkalnės besimeldžiantį Kristą. Pranciškaus meilė Kristui, jo riteriškumas, gyva vaizduotė žadino jam nenugalimą troškimą mirti kankinio mirtimi. Vos steigė savo Ordiną, Pranciškus jau norėjo nešti Kristaus žodį musulmonams.

Liepsningos meilės vizijose, kurios naikino visas žemiškas uždangas, Pranciškus taip sijaut Kristaus kanį, kad paskutiniaisiais gyvenimo metais Nukryžiuotojo žaizdas pajuto savo kėną. Tai vyko labai nuošalyje, Alvernos kalnė. Tie išoriniai žaizdai - *stigmatai* - ženklai rodė jo didžiulį Išganytojo kanį išgyvenimą.

Šalia Kristaus nukryžiuavimo, Pranciškus giliai išgyveno Kėdiklio Jausmą Užgimimą. Jis patekdavo ekstazę, regėdamas pasaulio Šviesą, šviejančią vargingoje lėšoje. Tai buvo išaukštinimas to neturto, kur Pranciškus taip pasiaukojamai prisiėmė.

Vidinį šviesą. Apmstydamas Kristaus kanį, Pranciškus žengė visą gilyn tyrinantis meilės ir vidinį nušvietimą sferą. Kaip anksčiau jam rūpėjo vis savo gyvenime be jokios lyg padaryti grynai tarnystė Dievui, taip dabar jis siekė nusistatymą grynumo. Mintys ir darbai turėbė būti glaudžiai susiję. Širdyje turėbė būti taikmystė ir ko mokomė.

Iš savo sekėjams Pranciškus griežtai reikalavo, kad jie nelaikytų savęs šventais, nes šitaip ne manoma išsigydyti žaizdą ir išvengti blogio. Kas save laiko dorybingu, yra panašus veidmainis. Širdies surdijimo reikia labiau saugotis negu nuodmi. Paniurusi žmonėms net dorybų sąjaukyse maža teturėti reikšmę, todėl jis sakydavo: *žalingiau yra piktnaudžiauti dorybomis, negu joms visai neturėti*. Kėmums padėjęs gabumai ir žinios, jeigu savo artimui esame šalti, nerodome meilės? Kėmums padėjęs maldos ir pasninkai, jei mėsos vidus netyras? Todėl jis sakydavo:

Nusidėjus gali melstis, gailintis, net savo kėną bausti, tačiau vieno jis negali: būti Dievui ištikimas.

<...> *Daug yra toki, kurie kalba maldas, dalyvauja šv. Mišiose, pasninkauja, bet nesusivaldo išgird kok vien nemalon žod ar patyr neteisingum. Jie nežino krikš ionyb s pagrind, nežino, kas yra myl ti net tuos, kurie mus žeidžia ir niekina.*

Gyvenime svarbiausias, esminis dalykas yra sugyvenimas su žmon mis: *Palaimintas, kas moka pak sti artim su visomis jo silpnyb mis.*

Pranciškus nem go diskusij ir nenor jo, kad broliai gin yt si su dvasininkais, kaltint kunigus d l j atšalimo ar silpnybi. Broliai privalo visur eiti kaip *taikos s n s* ir taip laim ti vis širdis. Jei net stebuklus daryt ir demonus išvarin t, visa tai maža k tepad t, jei jie neb t taikos skleid jai. Pranciškaus vidin ramyb buvo susijusi su beribiu prisirišimu prie Bažny ios. Kunigas jo akyse buvo dvasios atstovas pasauliui. Kunigo veiksmai prie altoriaus viršžmogiški. Eucharistijos paslaptis labai veik Prancišk, stiprino sielos j gas. Šios akimirkos jam buvo tarsi Amžinyb, nes ia jis jaut si visai kitame pasaulyje, toli nuo apgaul s ir prieštaravim. Jis kreip si j kunigus, sakydamas:

Koks didelis b t skurdas, kokia apgail tina silpnyb, jeigu prieš save tur tum te Krist, o j s mintys kažkur kitur b t. Visas žmogus tur t sudreb ti, pasaulis suvirp ti ir dangus dži gauti, kai Kristus, Gyvojo Dievo S nus, pasirodo prieš kunig ant altoriaus. O nuostabioji Didybe, kuri nelaikai nevertu dalyku taip žemai prie m s nusileisti!

Mirtis. Pranciškus numat savo Ordino vidinius nesutarimus, gl din ius žmogiškojoje prigimtyje, kuri negeba siekti aukš iausio Idealo. Tod l prieš pat mirt, atsisveikindamas su broliais ir juos laimindamas, labai praš, kad jie bijot žeisti Diev ir per visas pagundas, kuri patirs, priespaudas, sumišimus, skilimus visada b t susijung su Kristumi. Gydytojui pasakius, jog mirtis jau nebetoli, Pranciškus sušuko:

O b k mielai pasveikinta, sese Mirtie!

Kelet dien prieš mirt Pranciškus praš brol Leon ir brol Andžel pagiedoti *Saul s giesm*, kuriai neseniai buvo prid j s paskutin posmel apie mirt:

Pašlovintas b k, Viešpatie, per m s ses k no mirt, nuo kurios niekas negali pab gi. Vargas tiems, kurie neapvalyta dvasia savo nuod m se miršta! Palaiminti, kurie paž sta Tavo Šven iausi j Vali, nes jie daugiau nebemirs kita mirtimi.

Paskutin mis akimirkomis aplink stovintiesiems tar:

K prival jau, padariau, k j s privalote daryti, tepamoko jus Kristus.

Antgamtin ramyb ir džiaugsmas spind jo mirusiojo veide: tai buvo reginys tyriausio šventumo, - *videbatur tanquam sanctus qui ridet (atrod kaip šventasis, kuris šypsosi)*. Taip pasak pats tai mat s liudytojas.

(Iš kn.: Robertas Zai ikas. *Pranciškus Asyžietis*. Vert Vynmedžio Šakel

[pareng Ada Urbonait])

Antanas Maceina

IŠ KNYGOS „SAUL S GIESM“

Elgetavimas

Kokiu tad būdu šv. Pranciškus pragyveno? N vienas iš mūsų naudojam apsirpinimo būdą Asyžiaus Neturt liui netinka: nei darbas, nes jis nesiejo jo su atlygiu; nei santaupos, nes jis gyveno tik šia diena, nieko nepasilikdamas ateities; nei prekyba, nes jis pinigų nemėgė. Visi tie būdai yra profaniniai, visi jie atsiremia ne Dieviškajam Apvaizdui, bet paties žmogaus veikl ir daikto bei pinigų gali. Tačiau kadangi šv. Pranciškus pasitikėjo tikrai dangiškuoju Tėvu, todėl jis nepasirinko nė vieno iš šių paminėtų būdų.

Asyžiaus Neturtelio kelias apsirpinti medžiaginiams reikalams buvo grynai religinis. Tai buvo tas pats kelias, kuriuo esti aprašomi dangaus paukščiai ir lauk lelijos. Jie patys šiam reikalui juk nieko nedaro: nei sėja, nei pjauna, nei verpia, nei audžia. Jie viską gauna iš kito: iš dirvos, kurioje auga, iš oro, kuriuo kvėpuoja, iš saulės, kurios spindulius suima save, iš vandens, kur geria. Jie gyvena anuo bendru gamtos turtu, kuris yra paties Dievo paruoštas. Tai yra Jo dovana savo kūriniams. Kodėl tad negalėtų tokie pat keliai eiti ir žmogus? Kodėl ir jis negalėtų savo artimo pergyventi kaip dieviškos Apvaizdos rankio, siūstant jam šie duoti jo pragyvenimui? Kodėl jis negalėtų žirti visuomenę kaip dirvą, kurioje rast maisto ir apdaro? Šitoks apsirpinimo būdas vadinasi *elgetavimu*.

<...> Šitok apsirpinimo būdą šv. Pranciškus norėjo kviesti ir savo brolius bendruomenėje. Ne darbas, ne žemė ir miškai, ne santaupos ar prekyba, bet elgetavimas turėjo būti pagrindinis naujosios vienuolijos pragyvenimo forma. Pirmoje savo reguloje šventasis rašė:

Jeigu reikia, jie [broliai] turi eiti ir prašyti išmaldos. Ir jie neturi gadytis, bet atsiminti, kad mūsų Viešpats Jėzus Kristus, amžinojo ir visagalio Dievo Sūnus, sukietijo savo veidą kaip akmenį ir nesigdyjo. Jis buvo vargšas ir gyveno išmalda, kaip ir Šv. Mergelė ir Jo mokiniai. O jeigu žmonės brolius sugadins ir išmaldos neduos, jie turi už tai dėkoti Dievui ir nepamiršti, kad gada kris ne ant jų, bet ant tų, kurie juos atstumia. Išmalda yra paveldėjimas ir teisingumas, kuriuos žmonės yra skolingi vargšams, ir kuriuos Kristus mums yra uždirbęs (cap. 10).

Todėl broli, nenorint eiti elgetauti, šv. Pranciškus vadino *broliu tranu*, kuris minta avilio medų, bet nenori lįkti į jo rinktį. O tie, kurie grįžta elgetavimui, turi giedoti giesmes ir džiaugtis, nes jie grįžta nešini angelų duona, kaip šv. Pranciškus vadino išmaldą.

Išmalda yra palaiminga ne tik tam, kuris ją duoda, bet ir tam, kuris ją priima. Ji pašvenčia juos abu.

<...> Tačiau kiek pats neturtas savyje yra neigimas, tiek elgetavimas jau pralaužia šias grynai negatyvines sienas ir virsta pozityviu dalyku,

nes jis suveda žmog labai savotiškus santykius su artimu. Elgetavimas atskleidžia prašan iojo ryš su duodan iuoju. Ir v l turime pabr žti, kad tai n ra vien socialinis ryšys. Elgetavime atsistoja vienas priešais kit ne tik turtngasis prieš beturt, bet ir žmogus prieš žmog, krikš ionis prieš krikš ion. Iš j vienas prašo, kitas duoda; vienas atskleidžia savo stok, kitas j pašalina. Tai yra santykis, kuris siekia ligi pat žmogaus gelmi. Prašyti ir duoti yra du žmogiškiausi aktai, išreiškiu m s buvim drauge; ta iau išreiški taip, kad jie š buvim arba pagilina, žmones suartindami meil s pagrindu, arba j suardo, žmones perskirdami neapykantos pagrindu. Elgetavimas darosi demoniškas, jeigu žmogus užsidaro žmogui. ia kaip tik ir gl di jo palaima, bet sykiu ir jo gr sm .

<...> Jeigu tad dav jas ištiesia savo rank ir sušelpia prašant j, tai jis daro ne iš sav s, bet iš Viešpaties malon s. *Duoti išmaldos taip pat yra malon, kaip ir jos gauti.* Kristaus žodžiai *be man s j s nieko negalite padaryti* (Jn 15, 5) visu svoriu tinka ne tik elgetai, bet ir šelp jui. Šelpimas yra dalyvavimas aname visuotiniame dieviškosios Apvaizdos akte, kuris palaiko b tybes buvime arba, evangeliškai kalbant, maitina dangaus paukš ius ir aprengia lauko lelijas. Tai yra taip pat pašaukimas. Vienus Viešpats šaukia, kad jie liudyt esmin žmogaus elgetyst d l j k riniškumo. Kitus tas pats Viešpats šaukia, kad jie apreikšt ir vykdyt Jo r pinim si visomis b tyb - mis. B ti šelp j reiškia sijungti š visuotin apr pinim ir eiti dieviškosios Apvaizdos pareigas konkre ioje buvimo situacijoje. Tod l religinis šelp jas visuomet išgyvena save kaip Viešpaties galiotin, kaip Jo g rybi užvaizd, kuriam yra pavesta globoti kilniausi Jo k rin, Jo paveikslo neš j bei reišk j. Ne savo vardu religinis šelp jas duoda išmaldos, bet Dievo-Palaikytojo.

Vykdyti elgetyst reiškia vis žemišk j buvim perskverbti antgamatine šviesa, vis j pastatyti Dievo-K r jo ir Dievo-Palaikytojo akivaizdoje.

Štai kod l šv. Pranciškus ir pasirinko elgetyst kaip geriausi b d vykdyti Evangelij ir ja gyventi. Jis jaut, kad elgetavimas yra vienintel religin priemon išsilaikyti žem je taip, kaip nori m s Išganytojas.

Savo pragyvenimui šv. Pranciškus pasirinko religin apsir pinimo ke - li, kuriame ekonominis pradas nyksta ir kuris visas susitelkia aplinkui Viešpat Diev. Elgetavimas neb ra ekonominis veikimas. Jis yra *sakrali - nis* pa ia savo esme.

Nusizėminimas

Paskutin s Vakarien s metu J zus pakilo nuo stalo, pasid jo savo viršutinius drabužius, prisijuos drobul, sipyl vandens praustu - v ir prad jo savo mokiniams mazgoti kojas. Pabaig s jis tar jiems: „Ar suprantate, k jums padariau. J s vadinate mane Mokytoju ir Viešpa iu ir gerai sakote, nes aš toks ir esu. Jei tad aš - Viešpats ir Mokytojas - numazgojau jums kojas, tai ir j s turite vieni ki - tiems kojas mazgoti. Aš jums daviau pavyzd, kad ir j s darytum te kaip aš jums dariau“ (Jn 13, 4-5. 12-15).

Ta iau koj plovimas tuo nesibaigia. Liepdamas apaštalamis *vienas kitam mazgoti kojas*, Kristus tur jo galvoje ne tiek viršin jo veiksmo kartojim ar jo vilkim liturgines formas, kiek žmogaus nusilenkim žmogui, jeigu Jis, Viešpats ir Mokytojas, pasilenk prie savo mokini, tuo labiau Jo mokiniai turi pasilenkti vienas prie kito. Koj plovimas iš tikro yra pavyzdys, kaip j yra pavadin s pats J zus, ta iau ne pedagogine - pamokom ja, bet ontologine - kei iam ja prasme. Kristus-Dievas pasilenk prieš žmog ir tuo b du išvadavo j iš išdidumo nuod m s. Šventasis Raštas vadina išdidum kiekvienos nuod m s pradžia. Ir tikrai! Pati pirmoji k rinio nuod m kaip tik pasireišk išdidumu. Liuciferis nor jo patatyti savo sost viršum žvaigždži ir prilygti Aukš iausiam, atsisakydamas Jam tarnauti (plg. iz 14, 14). Pirmieji žmon s nor jo b ti kaip dievai, laužydami Viešpaties uždraudim valgyti medžio vaisi (plg. Pr 3,17). Abiem atvejais k rinys nenusilenk K r jui. Ir šis nenusilenkimas kartojasi vis istorijos met ...

Šv. Pranciškaus gyvenime koj plovimas buvo vykdytas ligi aukš iausio laipsnio. Viena iš priežas i, kod l Asyžiaus Šventasis nepasidar atsiskyr liu, kaip tik buvo jo turimas didelis nusižeminimo jausmas. Be abejo, kiekvien dykumas išvaro pati Šventoji Dvasia, kaip Ji išvar ir Krist prieš Jo viešosios veiklos pradži (plg. Mk 1, 12). Ta iau ne vienas dykumas patenka, vedamas horaciško principo nek sti minios ir tod l nuo jos b gti. Ne vienas bendruomen palieka tam, kad gardžiuot si, kaip Ny s Zaratus-tra, *savo dvasia ir savo vienatve*. Putli savimeil yra ne vienam akstinas užsiskl sti savyje ir net erdviškai nuo kit atsiskirti. Šv. Pranciškus gerai žinojo ši apgauling vienatv s vilion, tod l ir nedr so apsispr sti už atsiskyr lišk b sen, bijodamas, kad ji nesudaryt s lyg išdidumui prasi-veržti. Vienatv juk n ra tinkama dirva nusižeminimui išvystyti. Tiesa, ir atsiskyr lis gali b ti nusižemin s savo širdyje. Bet jis neturi aplinkos, kurioje šis vidinis jausmas gal t regimai pasireikšti. Tuo tarpu bendruomen je prog nusižeminti yra kiekviename žingsnyje. Nuosekliai tad, kas yra tikrai nusižemin s, tas iš bendruomen s neb ga. Neb go iš jos ir šv. Pranciškus. Jis pasiliko tarp žmoni kaip mažesnis j brolis - *frater minor*.

Ir šis brolis išgyveno save iš tikro kaip vien iš pa i mažiausi j ; maža to, kaip vien iš pa i niekingiausi j Viešpaties padar. N vienas žmogus, šv. Pranciškaus poži riu, nebuv s didesnis nusid j lis, didesnis skurdžius savo sieloje, kaip jis. Pasišov s tarnauti didžiam Karaliui, jis atsižad jo ne tik savo t vo bei motinos, savo gimin s ir turto, bet galop ir paties sav s. Jo *aš* tur jo ištirpti šio Karaliaus meil je ir garb je, kad atsigaut nauju pavidalu - pavidalu naujo k rinio, kuriuo yra kiekvienas Kristuje ir Kristumi gyven s žmogus. Savo išdidume paklyd s nuod min-gas *aš* kaip tik ir yra giliausia kli tis išganymo pasekm ms regimai pasireikšti. Gali žmogus visko išsižad ti, ta iau kol jis pasilaiko sav j *aš*, tol tobulos vienyb s su Dievu pasiekti negali. B damas sukurtas pagal

Dievo paveiksl ir panašum, žmogus paioje savo btyje yra apsprstas žvelgti Krj ir aplinkui Jvien telkti vis savo dmes. Tuo tarpu atkreips savo dmes pat save, jis savaime tolsta nuo Dievo, toldamas ir nuo savo bties pilnatv s. Savimeil ardo Viešpaties paveiksl mummyse. Myl dami patys save, mes b name ne taip, kaip Dievas mus yra suk r s, bet taip, kaip patys norime...

Laikydamos save didžiausiu nusidjliu ir niekingiausiu padaru, šv. Pranciškus apreišk ne psichin savo sutrikim (menkavertiškumo jausm), kaip atrodo vienam moderniam psychologui, bet, priešingai, nuostabiai skaidr savo dvasios žvilg, kuris perskverbia žmogiškosios bties gelmes ir jose randa tnan i savimeil kaip didžiausi atpirktojo ir Kristaus kania pašv stojo žmogiškumo prieš. Kiekviena tad priemon, padedanti š prieš išguiti, buvo Asyžiaus Šventajam gera: viešas savo yd bei nuod mi išpažinimas, nuolatinis savo menkyst s pabr žimas, s moningas vengimas bet kokios aukštesn s vietos (net kunigy s šventim). Visa tai pad jo jam tapti paskutiniu, kad Dievuje tapt pirmuoju, bet jau ne psychologine, o religine prasme. Šv. Pranciškus tapo *antruoju Kristumi* tiktai d l to, kad jis, kaip ir išganytojas, *apipl š pats save, priimdamas tarno išvaizd* (Fil 2, 7). Kelias pilnutin išaukštinim eina tiktai per pilnutin nusizeminim.

<...> Šv. Pranciškus vis gyvenim aiškiai jaut, kad jis yra paties Dievo vedamas ir vadovaujamas. Dievo balsas kviet j gyvendinti Evangelij žmogiškojoje btyje. Kai Gubio giriose sutikti pl šikai paklaus Švent j, kas jis es s, nesvyruodamas atsak: *Esu didžiojo Karaliaus šauklys*. Šitaip gal jo atsakyti tiktai žmogus, tikrai jau i sis pašauktas didžiai misijai.

Bet kaip tik ši misija ir buvo anoji skvarbi šviesa, kuri Šventojo vidaus akims atskleid vis jo menkyst. Riteri kult ros augintinis, pratintas gražiai d v ti, gardžiai valgyti, siekti savo garb s turnyruose ir j sukloti prie mylimosios koj; Asyžiaus miesto pilietis, tur s paveld ti t vo turtus ir užsimim, vedant santykius su kylaniais ano meto miestel niais, pirkliais, svetimšaliais; jaunuolis, apsuptas draug brio, ein s iš svetain s svetain, dainuoj s Provansijos albas ir serenadas, švaist s pinigis ir šypsen kiekvienam sutiktajam - šis žmogus yra pašaukiamas Šventosios Dvasios *gimdyti vaik Kristuje*, kaip jis pats savo kalboje popiežiui Inocentui III yra pasak s. Jis yra pašaukiamas paremti savo petimi svyruojan i ir besirengian i gri ti Laterano bazilik - visos Bažny ios simbol, kaip pats popiežius sapne buvo reg j s. Tod l yra visiškai suprantama, kad šv. Pranciškus labai ryškiai jaut t praraj, kuri tvylojo tarp jo asmeny b s ir jo pašaukimo. Jis žinojo, kas jis yra savo prigimtimi, savo b du, savo pro iais, savo nuod m mis. Kita vertus, jis jaut, ko Viešpats iš jo reikalauja, kviesdamas j savo S naus šauklus, Evangelijos vykdytojus, Bažny ios ramsius.

Krikš ionybei n ra didingesnio k rinio už žmog . B damas sukurtas pagal Dievo paveiksl , jis yra pašauktas Viešpat reikšti visa savo b timi. Tod l jis turi ši b t ir jos s mon je, ir jos apraiškose taip sutvarkyti, kad ji iš tikro b t verta dieviškojo paveikslo vardo. Nuosekliai tad kiekvienas žmogaus kaip k rinio žeminimas, kiekvienas jo k limas aukš iau už gamt yra nekrikš ioniškas. Žmogus yra šventas pa ia savo esme, kadangi ši esm neša Visagalio paveiksl . Jis yra nelie iamas pa ioje savo prigimtyje, kaip yra nelie iama Šven iausiojo taur . Jis yra vertas pagarbos pa iu savo asmeniškumu, nes žmogaus asmuo tuo ir yra aš, kad turi absoliutin Tu Dievuje. Nuosekliai tad pagarbos ženklai žmogui krikš ionyb je ne tik kad n ra išnyk , bet, priešingai, jie yra išlaikyti ir net išvystyti. Žmogaus nusizeminimas krikš ionyb je eina ranka rankon su dieviškosios jo didyb s s mone ir susipina nuostab išgyvenim , kur šv. Kryžiaus Jonas vadina *mylimosios perkeitimu mylimajame (Noche oscura)*.

Kad ir šv. Pranciškui ši krikš ioniškoji žmogaus didyb nebuvo svetim as dalykas, rodo 1212 m. vykis, kai Šventasis po ilgiau užtrukusios misij kelion s po Italij gr žo atgal gimt j Asyžiaus miest . Žmon s jau buvo pasiilg jo žodžio ir asmens, tod l suruoš tok pri mim , kokio apsuptas Kristus ženg Jeruzal : skamb jo vis Asyžiaus bažny i varpai, žmoni minios iš jo Šventojo pasitikt , nešini palm is, v liavomis, paveikslais, statulomis. Ir štai šv. Pranciškus nepab go nuo tos garb s. Jis nepavar šalin j gerbian ios minios, bet leidosi nuvedamas procesijoje pas klebon , pas kur jis paprastai apsistodavo. Kai kuriems broliams tai atrod jau per daug, tod l jie net dar priekaišt , kad Šventasis, kuris nuolatos skelb nusizeminim , leidosi b ti taip labai pagerbiamas. Ta iau šv. Pranciškus paaiškino jiems šios garb s prasm : jam rodoma pagarba esanti ne kas kita, kaip pagarba bažny iose esantiems paveikslams ir statuloms. Kitaip sakant, žmogus es s gyvas, iš k no ir kraujo nuaustas Viešpaties atvaizdas. Iš sav s jis tetur s tik tiek, kiek akmuo, medis ar drob . Bet jis *reiški s Diev* . Jis neš s J savyje ir vaizduoj s J savo buvimu. Tod l es s vertas pagarbos ne d l sav s paties, bet kaip tik d l šios savo reikšm s. Vis d l to ši pagarba tenkanti ne jam kap paveikslui, bet Tam, *Kurio* paveikslas jis yra. Jeigu tad akmens, medžio ar drob s atvaizdas, reiškian ius Viešpat Diev , Mergel Marij ar šventuosius, mes apsupame procesijomis ir nešame varpams gaudžiant jiems paskirtas vietas, tai tuo labiau šitoki procesij yra vertas gyvasis Viešpaties paveikslas - žmogus. J sveikindami ir prieš j lenkdamiesi, mes sveikiname m s Pirmavaizd , m s Original , m s K r j ir Viešpat . Tod l šv. Pranciškus ir leidosi apsupamas procesijos ir palydimas garb s ženkl .

D l tos pa ios priežasties krikš ionyb puošia pagarbos ženklais visus tuos, kurie Dievui atstovauja arba J žem je išreiškia. D l tos pa ios priežasties kiekvienas krikš ionis jau iasi išskeltas aukš iau už kitus K r jo padarus ir pastatytas vis j virš n je. Plaudamas apaštalam s kojas, Kristus

atskleid mums ne tik reikal nusižeminti, bet sykiu ir reikal žmog gerbti. Jis nusilenk prieš žmog, kad j išvaduot iš nuod mingo išdidumo ir sykiu kad pakelt j iš paniekinimo purvo. Koj dulk s yra m s puolimo ženklas. Jos yra ženklas, kad mes esame nuolat suteptami. Ta iau j nuplovimas yra m s garb s ženklas. Jis yra ženklas, kad žmogui nedera b ti suteptam; kad viršin jo švara yra vidin s jo didyb s atspindys; kad reikia b ti žmogui švariam, nes jis yra Šven iausiojo indas. Tod l krikš ioniškoji žmogaus didyb ir yra šis monstracinis jo spind jimas - Viešpaties šviesa ir Viešpaties garb .

Apaštalavimas

Dievo nam atnaujinimas buvo dar tik pats pirmutinis žingsnis Bažny ios atnaujinim . Nuo medžiaginio pastato Asyžiaus Šventasis jo prie žmoni siel ir širdži , an gyv j Viešpaties šventykl , ne mažiau apleist ir ne mažiau dulkin kaip ir San Damiano bažnyt l . Tai buvo *apaštalavimas* jau tikr ja šio žodžio prasme. Norint ta iau š šv. Pranciškaus veikim suprasti, reikia atsiminti, kad jis nebuvo kunigas, bet paprastas krikš ionis kaip ir mes visi. Kitaip sakant, jis apaštalavo ne specialiai šventim jam duota galia, kaip tai daro vyskupai ir kunigai, bet bendr ja Viešpaties malone, visiems mums tekan ia iš Krikšto ir Sutvirtinimo sakrament . Šv. Pranciškaus veikla Bažny ioje buvo pasauliško veikla. Tai buvo katalikiškoji akcija, šiandien taip labai pabr žiama bei vertinama, ta iau tokia pat sena, kaip ir Bažny ia. Popiežius Benediktas XV yra paskyr s šv. Prancišk *Katalikiškosios akcijos* dangiškuoju Glob ju ir tuo išryškin s jo kaip pasauliško veikl , nurodydamas j pavyzdžiu visiems dabartin s *Katalikiškosios akcijos* nariams.

<...> O koks yra pagrindinis *Katalikiškosios akcijos* tikslas, jei ne pasaulio atnaujinimas Kristuje? Kaip kadaise šv. Pranciškus, taip šiandien visas pasaulie i apaštalavimas stengiasi vykdyti pagrindin krikš ioniškojo gyvenimo d sn , gražiai išreikšt popiežiaus Pijaus XI: *Neužtenka tik priklausyti Kristaus Bažny iai, bet reikia b ti tos Bažny ios nariu, pilnu gyvos dvasios ir tiesos*. Reikia krikš ioniui subrsti J zuje Kristuje ir pasiekti Jo amžiaus pilnatv s saik . Reikia vis gyvenim perkeisti Evangelijos dvasia ir atvesti j prie Išganytojo sosto. Tod l dabartiniams *Katalikiškosios akcijos* veik jams ir kyla klausimas: kaip šiuos uždavinius vykd šv. Pranciškus?

Pirmas dalykas, kuris visu svarumu iškyla apaštalavimo darbe, yra pasaulie i santykis su dvasininkais. Apaštalavimas yra vienas ir vieningas veiksmas. Jis yra *visos* Bažny ios funkcija.

Šv. Pranciškus sugeb jo dvasininkijoje skirti žmogišk j prad nuo dieviškojo ir, peikdamas kunig ydas, jis kartu reišk nuostabi pagarb kiekvienam kunigyst s sakramentu pažym tam žmogui. Šios pagarbos Asyžiaus Šventasis mok ir savo brolius.

*Mes esame pasi sti, - sakydavo jis jiems, - pad ti kunigams išgany-
nomo darbe ir papildyti tai, ko jiems tr ksta. <...> Žinokite, bro-
liai, kad Viešpa iui patinka, jei mes laimime siel . Ta iau j laim ti
lengviau gal sime tada, kai b sime taikoje su dvasininkais, negu
tada, kai su jais gin ysim s. <...> B dami taikos s n s, j s lai-
m site ir kunigus, ir žmones. Tai Viešpa iui daug labiau patiks,
negu kad tur tum te žmones savo pus je, o kunigus prieš save.*

B damas arti mirties ir broli prašomas Pranciškus liep užrašyti kaip paskutin jo vali tris norus: broliai turi myl ti kits kit , myl ti švent j neturt ir b ti visados ištikimi bei klusn s šventos Motinos Bažny ios ganytojams ir kunigams. Kad broliai kunig pagarbos d sn ne tik žinot , bet ir gyvenimiškai vykdyt , šv. Pranciškus nebijojo griebtis net nepapras- t priemoni : jis reikalavo kartais iš savo broli , kad jie bu iuot p dsa- kus kanop arklio, ant kurio buvo prajoj s kunigas.

<...> Kiekvienas krikš ionis yra kunigas, nes kiekvienas yra dalyvis Kristaus žmogyst je, visa jos pilnatve paaukotoje T vui - ligi visiško jos sunaikinimo Kalvarijos kalne. O Kristus yra kunigas tuo, kad Jis save pat , vis savo žmogišk j prigimt yra aukoj s ir amžinai kunig laikomose Mišiose aukoja dangiškajam T vui. Kai krikš ionis Krikšto sakramentu yra jungiamas Kristaus K n , jis gyja galios ši J zaus žmogyst s visuotin auk ir, aukodamas individualius savo egzistencijos pradus, vykdo kunigišk sias funkcijas dvasin s ir visuotin s kunigyst s prasme.

Ta iau aukoti Krist eucharistiniu b du yra skirta tiktai sakramenti- n s Kunigyst s neš jams. Šv. Mišios yra esmingai Kristaus auka. Ta iau jos skiriasi nuo kiekvienos kitos m s daromos aukos tuo, kad jose yra aukojama ne m s maldos, darbai, pasiryžimai, kan ios ir mirtys, bet pats Kristus su visu savo gyvenimu, kan ia ir mirtimi. Be abejo, kadangi Kristus neša savyje vis žmonij su visu jos buvimu bei likimu, tai savai- me ir m s aukos sijungia Miši auk , ta iau ne tiesioginiu b du, bet tiktai per Krist kaip per vis m s Tarpinink . Tiesioginis ta iau ir pir- maeilis Miši aukos objektas yra Kristus-Išganytojas, Kristus-Mesijas. Iš kitos pus s, Mišios n ra nauja auka, kaip m s aukos, bet Kalvarijos aukos sudabartinimas (*repraesentatio*). Ne iš naujo Kristus ken ia ir mir- šta Miši metu, bet vienartin istorin Jo auka, iškelta per Jo Dievyst viršum laiko ir erdv s, tod l nedingusi ir nesibaigusi, esti atkeliama dabart . Mišios yra mistin Kristaus Aukos regimyb . Ir štai kunigas turi galios Kalvarijos kalno Auk atkelti m s dabart . Jis turi galios pada- ryti j mistiškai regim . Negana to, jis turi galios duon ir vyn paversti Kristaus K nu ir Krauju, nes tik tuo pavertimu vyksta istorin s Kristaus Aukos sudabartinimas. Ta iau visa tai kunigas daro ne savo, bet Kristaus vardu. Jis stovi prie altoriaus ne kaip Jonas, Petras ar Andriejus, bet kaip Kristaus galiotinis, tari s paties Kristaus žodžius: *Tai yra mano K nas, tai yra mano Kraujo taur* . Ne kunigo k nas ir ne kunigo kraujo taur , bet

Kristaus! Anasai savybinis vardis *mano* ir tariamas kunigo I pomis priklauso ne kunigui, bet Išganytojui. Kunigo *aš* konsekracijos metu išnyksta: jo vieton atsistoja Kristaus *Aš*. Kunigyst s sakramentas kaip tik ir suteikia žmogui galios visiškai tikroviniu - ne simboliniu ir ne moraliniu - b du Kristaus *Aš* pastatyti savojo *aš* vietoje ir tuo b du vykdyti tai, kas Išganytojo buvo vykdyta Paskutin s vakarieni s metu, kai

Jis pa m duon , lauž d kodamas ir tar : „Imkite ir valgykite, nes tai yra mano K nas, kuris bus už jus išduotas“. <...> Taip pat pa m taur po Vakarieni s ir tar : „Ši taur yra Naujoji Sandora mano kraujo“ (1 Kor 11, 23-25).

Kunigo I pomis vykdoma konsekracija yra Kristaus konsekracijos pl - timas istorijoje.

<...> Štai kod l šv. Pranciškus kunigo asmenyje reg jo Dievo S n . Jis reg jo J ne tik konsekracijos metu prie altoriaus, bet vis laik , nes iš tikro Dievo S nus vis laik kunigo prigimtyje ir gyvena. Kaip žmogiškoji prigimtis yra neatskiriama susijusi su dieviškuoju *Logos* sik nijimo aktu, taip lygiai neatskiriama Kristus yra apsigyven s kunigo prigimtyje.

Kunigyst s Sakramentas yra neišdildomas ir neprarandamas. Taip pat yra neišdildomas ir Dievo S naus reiškiamasis kunigo b tyje. O jeigu taip, tuomet jokios kunigo ydos ar nuod m s negali mažinti jam turimos m s pagarbos ir m s klusnumo, nes ši pagarba ir šis klusnumas iš tikr j yra reiškiamas ne kunigo asmeniui - menkam ir nevertam, - bet jame gyvenan iam Dievo S nui.

<...> Antras dalykas, kur nušvie ia šv. Pranciškus kaip *Katalikiškosios akcijos* Glob jas, yra Dievo Žodžio skelbimas. Apaštalavimas reikalauja iš kiekvieno krikš ionies dviej dalyk : *liudijimo* ir *skelbimo*. Krikš ionis turi liudyti Krist savo gyvenimu ir skelbti J savo darbais, savo poelgiais, savo kan ia, galop savo. mirtimi. Krikš ionies egzistencija žem - je turi b ti Kristaus egzistencijos pl timas istorijoje. *N vienas iš m s negyvena sau ir n vienas sau nemiršta. Ar gyvename, Viešpa iui gyvename, ar mirštame, Viešpa iui mirštame* (Rom 14, 7-8). Krikš ionis turi pareig ne tik sau, bet ir išganymo ieškan iam pasauliui. B damas mistinio Kristaus K no narys, jis yra pašauktas ne tik pats b ti gyvas šio K no gyvybe, bet kartu ir r pintis, kad Kristus augt ir plist , kad Jis tapt visuotinis tiek laiko, tiek erdv s atžvilgiu. B ties atstatymas, išvaduojant j iš nuod m s ir iš naujo sujungiant su Dievu, yra ne tik individualus Išganytojo aktas, vyk s Kalvarijos kalne prieš 2000 met , bet ir visos Bažny ios uždavinys, nepalijaujama vykst s vis istorijos met .

<...> Jeigu krikš ionis gyvena Kristumi, jis negali apie J nekalb ti ir ieškantiems Jo nerodyti. Jis negali neskelbti Evangelijos kiekvienam, su kuriuo susiduria. Šalia liudijimo gyvenimu, skelbimas žodžiu yra viena iš pagrindini krikš ioniškosios egzistencijos pareig .

* * *

*Šventasis Pranciškau, mus nuo Tav s skiria 800 met !
Ne, jie neskiria - per Tave suartina su Dangumi.*

PRANCIŠKAUS ASYŽIE IO 800 MET JUBILIEJUI

(Diptikas)

*LAUK G LYNAI, j s ramiai šlam kit,
j s, j ros ir upeliai, b kit tyliai.*

*Ateina jis, kad Diev garbinti gal t , -
T , kurs mus visus atpirko ir pamilo.
iulb kit, pauš iai, kilkit padang ,
Visais balsais skamb kit dien nakt .
Tai jis, suk r s Saul s giesm brangi ,
Visiems laikams žvaigžde mums liko degti.*

Nurimkit, girios ir didingi medžiai,

Klausykit žodži jo, visi klausykit!

*Jis nušviet pasauliui nauj pradži ,
dang rodo keli tiems, kas tiki.*

Ž r kit, žvaigžd s, lyg vainikas žemei,

Ir švieskit keli didžio Asyžie io,

Jis iš an laik ramyb lemia

Ir mirt tartum seser jis kvie ia.

* * *

PASAULIO ŽMON S, pro kanas ir tamsi nakt ,

Pro auks , kurs užlieja siel ir mintis,

Ar mes, ar mes paj gsim Dievo meile degti

Taip kaip Pranciškaus mylinti širdis?

Pasaulio žmon s, pro gatvi žes ir trenksm ,

Pro b gsm met , amži , šimtme i ilg ,

Ar mes, ar mes ia nusižeminti stengsim?

Ar mes tylos ieškosime su juo kartu?

Pasaulio žmon s, o Evangelijos jis švies

Mums neš , nuostabiausias Viešpaties šauklys.

Tik mes, tik mes ar mylim keli ties ?

Ar mus visur lyd s kilnumo spindulys?

Pasaulio žmon s, pro juod aistr , pro tuštyb

m s žem li din i ateina jis,

Kur mus, kur mus nusikaltimai lydi,

Ir kur lelijos gali amžinai nuvyst - - -

Pasaulio žmon s, Tik jimui, Vil iai ir Meilei

Atgr žkim savo veidus ir mintis!

Su Viešpaties žaizdom Šventasis ia ateina -
 Su Viešpaties žaizdom ir mus jis pasitiks.
 Per žem s atgimim , per Viešpaties žaizdas
 amžin linksmyb visus mus jis nuves.

PRANCIŠKAUS ASYŽIE IO DVASIOS ŽMON S

MOTINA TERES IŠ KALKUTOS

Motina Teres (*Agnes Gonza Bojaxhiu*) gim 1910 m. Jugoslavijoje (dabartin je Makedonijoje), Skopl s mieste. Jos t vai albanai. Augo neturtingoje valstie i šeimoje ir jau ankstyvoje jaunyst je sunkiai dirbo ir patyr daug vargo. *Aš buvau tik dvylikos met . <... > Tada pirm kart supratau, kad mano pašaukimas - b ti misioniere.*

B dama 18-os, stojo vienuolyn Loreto seser airi , kurios darbavo- si Bengalijos misijose ir vadovavo mokyklai Kalkutoje. Dirbo Šv . Marijos aukštesniojoje mokykloje mokytoja, o kur laik net direktore.

*1946 m. rugs jo 10 d. išvažiavau Dardžiling dvasini pratyb .
 Vykdamą traukiniu išgirdau kvietim atsisakyti visko ir sekti paskui
 J l šnas.*

Gavusi vienuolyno vyresnyb s, o v liau - ir pop. Pijaus XII sutikim , ji išstojo iš Loreto seser vienuolijos, bet pasiliko vienuole, kad gal t , vien remdamasi Kristumi kaip savo Viešpa iu ir Mokytoju, tarnauti vargšams l šnose. Visiškai viena ji iš jo prieš siaubing skurd klaikiamė Kalkutos mieste, turin iame 10 milijon gyventoj , iš kuri beveik 2 milijonai neturi pastog s, gyvena skurdžiose l šnose arba miesto gatv se, kur nusibaigia kaip vargšai gyvuliai. Po trumpo pasirengimo slaugyti ligonius, ji prad jo savo pasiaukojam veicl l šnyuose. Apsireng pa- prastu baltu sariu su m lynu apvadu, ind vargingos našl s r bu. Nuo dabar ji yra ne *sesuo* Teres , bet *motina* Teres , nes trokšta dovanoti savo motinišk meil visiems vargantiesiems ir apleistiesiems. Ji tur jo begalin pasitik jim Dievu ir aiški program :

*Kiek kart tai padar te vienam iš šit mažiausi j mano broli ,
 man padar te (Mt 25, 40).*

Šie žodžiai buvo Teres s užduotis:

Jo meil turi visi patirti per jos meil .

1948 m. ji atidar pirm j l šnyno mokykl . Netrukus sulauk pagal- bos iš vienos bengal mergait s, kuriai ji dav savo krikšto vard - sesuo Agn s. Ši ir pirmosios 12 bendradarbi buvo anks iau buvusios mokin s Šv . Marijos aukštesniojoje mokykloje. Jos pavyzdys uždeg jas pasiaukoti vargšams d l Dievo.

Bendrija, kuri aplink j susib r , pavadinta *Artimo meil s misionieri kongregacija*. Jos surašyta regula 1950 m. spalio 7 d. buvo popiežiaus

patvirtinta. 1978 m. Ordino bendrijai priklaus 1520 seser (skaitant novices ir postulantes).

1963 m. susidar *Brolis bendrija*, kuriai priklaus 250 artimo meil s misionieri . Jie dirbo didžiausi vargš ir skurdži , apleist žmoni židiniuose visame pasaulyje. Daugiau kaip 85 miestuose Indijoje, taip pat ir viso žemyno skurdžiausiuose kvartaluose, Australijoje, Piet Amerikoje, Afrikoje, Šiaur s Jemene, Beirute, net Niujorke, Londone, Liverpulyje, Roterdame, Romoje, Neapolyje, Palerme, Zagrebe ir kitur atsiranda vis nauji veiklios artimo meil s skyriai.

Kalkutos gatv se seserys surenka mirštan uosius ir nugabena juos mirštan i j namus. Daug t kstan i mirštan i j ia rado prieglobst ir prieži r . (Seserys vadovauja apie 60 toki prieglaud visame pasaulyje.) Daug naujagimi vaiku i , palikt savo išbad jusi motin , seserys randa gatvi grioviuose ir atmat duob se. Vien tik 1978 metais 2700 vaik buvo apgyvendinta 48 prieglaudose. Su ypatinga globa ir meile motina Teres r pinasi raupsuotaisiais. Šimtuose raupsuot j centr aptarnaujama 53 000 pacient . Ji net k r sav *Taikos miest* raupsuot j reabilitacijai, kur daugelis sergan i j raupsais randa nuolatin prieglobst , gr žta prie darbinumo ir žmoni visuomen .

Visur, kur tik reikia gelbt i gyvyb , pad ti nuskurdusiems ir apleistiems nelaimingiesiems, Motina Teres darbuojasi savo praktišku protu. Ji pati ir jos seserys bei broliai gyvena vargš gyvenim absoliu iai be joki reikalavim sau. Angl žurnalistas ir kino režisierius Malkolmas Mageridžas (*Malcolm Muggeridge*) sako:

Seser gyvenimas yra kietas ir griežtas, bet aš niekada nebuvau sutik s toki linksm , laiming moter arba tokios džiugios atmosferos, kuri jos sukuria.

Šalia bendr j trij vienuolini žad - neturto, skaistybės ir klusnumo Kristui bei Jo tarnybai, seserys ir broliai padaro dar ketvirt j žad : *paaukoti savo gyvenim nelaimingiausiems vargšams, vargšo asmenyje tarnauti Viešpa iui*. Bet tai manoma tik Evangelijos, Eucharistijos ir maldos galia.

Motina Teres buvo Popiežiaus, Indijos valdžios kelet kart apdovanojta premijomis, pažym ta vairi universitet garb s daktaro laipsniu.

1979 m. jai paskirta Nobelio taikos premija. Ta iau ji liko paprasta, neturtinga, pasiaukojanti ir vis savo energij atiduodanti vargšams moteris, teisingai vadinama *vargš angeliu, Azijos motina*. Visa savo nenuilstama veikla ji tetrokšta vieno: tarnauti Viešpa iui J zui vargšuose. *Vargšams turime leisti pajauti, jog jie yra reikalingi, <...> kad jie pažint dievišk ir žmogišk meil .* Ši nepaprasta moteris *bais abejingum artimui* vadinada didžiausiam s laik blogybe.

Dievas pašauk Motin Teres jos uždaviniui, kad šio pasaulio vargšams v l suteikt vilties; vilties pripažinti j žmogišk orum , vilties meilei ir kasdienei duonai, drabužiams, medicinos pagalbai, stogui virš

galvos. Kad Motina Teres gal t vykdyti savo uždavin , jai reikia veiklios kit pagalbos, solidarumo, geraširdiškos paramos. Viename jos pad kos laiške randame jai b dingus žodžius:

Tegul Dievas jus myli už palankum , kur parod te m s vargšams. Mano pad ka teb na malda už jus visus, - kad mes vienas kit myl tume taip, kaip J zus Kristus kiekvien iš m s myli. Ir kad per ši meil gr žt pasauliui taika. Dievas telaimina jus.

(Iš vokie i k. vert Vynmedžio Šakel)

MOTINOS TERES S DVASINIAI TEKSTAI

Meil prasideda namuose

Meil prasideda namuose, meil gyvena, kur yra žmon i . O šiandien pasaulyje kaip tik tiek daug kan ios, nelaimi ir skurdo. Jeigu mes pasiklaustume Viešpat J z , Jis ir mums pakartot tai, k sak savo mokiniams: *Myl kite vienas kit , kaip Aš jus myl jau.* Ši meil Jis mums rod savo kan ia ir mirtimi ant kryžiaus. Taigi jei norime vienas kit myl ti ir ši meil savo gyvenime padaryti veiksming , turime tai prad ti namuose.

Šiandien visame pasaulyje viešpatauja netvarka ir painiava, o kur tik pažvelgsi, pamatysi daug kan ios. Viena iš priežas i yra ta, kad tiek maža yra meil s, pradedant šeimos gyvenimu ir m s artim j aplinka. Mes nebeturime laiko savo vaikams ir vieni kitiems; nebeturime laiko sau džiaugsmui susikurti. Jei kasdieniniame gyvenime truput daugiau mokytum s iš J zaus, Marijos ir Juozapo gyvenimo Nazarete, jei mes savo namams leistume tapti antruoju Nazaretu, tai iš ties greitai tur t atsirasti daugiau taikos ir džiaugsmo pasaulyje.

Mano didžiausias noras, kad j s savo šeim židinius paverstum te antruoju Nazaretu, kur viešpataut taika, meil , džiaugsmas ir laim . J s esate Kristaus bendradarbiai, o kaip bendradarbiai sutikssite ir myl site J savo šeimoje, nes meil turi prasid ti nam židinyje. J s turite atlikti misij , meil s misij , o ji turi prasid ti j s namuose. Pirmiausia turite skirti laiko sau, o po to pasidarysite veiks kitiems. Padarykite savo nam židinius gailingumo centrais ir vis iš naujo atleiskite vieni kitiems.

B kite malon s ir geri. Tarnaudami savo artimui, atlikite kuklius darbus, kuri niekas nenori dirbti. Nieko n ra per menka Dievui. Net jeigu j s nueisite pas vieniš žmog , atsis site ir išklaussite jo arba kam nors nueisite gli , išskalbsite drabužius ar sutvarkysite namus, tai bus nuostabu. Visai nesvarbu, kokio dydžio yra darbas, kur atliekame. Mirties valand , kai mes pamatysime Diev veidas veid , b sime teisiami pagal savo meil . Svarbu ne tai, kiek padar me, bet kiek parod me meil s. Ištikimyb mažuose meil s aktuose pad s mums augti meil je. Mes visi esame gav po degan i lemp , ir nuo m s priklausom , ar leisime jai toliau degti. O tai galima padaryti tik tada, kai visuomet papildysime

aliejaus. Šis aliejus gaunamas iš min t meil s akt . Tod l leiskite tai lempai degti, kad, Jam at jus, Jis mus pažint . Jis pažins ne tik jus ir mane, bet ir visus žmones, su kuriais mes susitikome. Jis pats juose atpažins save d lei meil s, kuri Jis patyr , ir meil s, kuri j s parod te.

Veiklus tik jimas yra meil , o veikli meil yra tarnavimas - šis gyvenimo b das yra tik tik jimo vaisius: *tik jimas, kad b t gyvas, turi tapti veiklia meile*. Veikli Dievo meil turi b ti m s tarnavimas; laisvas tarnavimas nelaimingiems vargšams bus gyvas liudijimas, jog Dievas taip pamilo pasaul , kad Jo meil tebesit sia ir toliau - Jis siun ia jus ir mane, kad b tume Jo meile ši dien pasaulyje. Visa tai Viešpats J zus mums sak : *Myl kite vienas kit , kaip aš jus myl jau, kaip mane T vas myl jo*. S naus meil ir m s meil - tai tik padalijimas, iki skausmo. Kokia didel yra Jo meil mums! Jis tampa gyvenimo Duona, kad pasotint m s meil s alk ; Jis tampa alkanas, kad mes gal tume Jo meile pasisotinti. Ak, koks Dievo nusižeminimas!

Kristus gyvena vargšuose

Tai alkanas Kristus, kuriam duodame pavalgyti, tai nuogas Kristus, kuriam suteikiame prieglobst . Tai ne vien tik alkis duonos, stoka drabuži ir troškimas stogo virš galvos: m s vargšai, net ir turtingieji, alksta meil s ir palankumo, nori jaustis reikalingi ir kažkam priklausyti. Ir šian dien kaip anuomet: kai Kristus pas mus ateina, ateina silpnus vargš k nus, o mes Jo nepaž stame. Bet Kristus ateina ir pas turtinguosius, kurie beveik užgožti savo turt . Jis ateina pas juos ir pas mane, o dažnai, labai dažnai, mes praeiname pro J . Europoje, kaip ir Kalkutoje, Melburne ar Niujorke mes taip pat randame vieniš žmoni . Ar iš tikr j paž stame tuos, kurie šalia m s gyvena?

Galb t šalia gyvena aklas vyriškis, kuris b t laimingas, jei paskalytume jam laikrašt . Gal ia pat gyvena turtuolis, ta iau jo niekas neateina aplankyti. Tiesa, jis turi daug daikt , kuriuose beveik paskend s, bet neturi jokio žmogiško ryšio, kuris jam taip reikalingas.

Dažnai prašau žmoni , kad ateit pas m s nam mirštan uosius. Aš nor iau juos ia matyti tod l, kad jie susitikt su mirštan iaisiais, jiems nusišypsot , parodyt , kad kažkas yra drauge su jais. O tai labai daug reiškia tiems vargšams nelaimingiesiems - m s raupsuotiesiems, suluošintiesiems, nemylimiems vaikams, kurie neturi, kas jais r pint si. Jiems visiems reikia meil s, užuojautos, susitikimo - tai nelyginant tas pats, kai kunigas, laikydamas Mišias, ant altoriaus palie ia Ostij - Kristaus K n . Per vargšo k n susitinkame su Kristaus K nu.

Vargšai ir ligoniai visuomet atrodo es nenaudingi, ir niekas neskiria jiems laiko. Jei m s meil Kristui yra stipri, mes turime tokius nelaiminguosius surasti. Mes privalome jiems pad ti. Nors tai b t vienintelis, tai ir bus J zus, kuris alksta meil s.

Šventajame Rašte pasakyta: *Aš ieškojau to, kuris b t pabud j s su manimi, bet n vieno neradau.* Kaip tai b t baisu, jei ir mums J zus tur t šiandien taip pasakyti po to, kai Jis mir už mus ant kryžiaus.

M s seserys ir broliai atlieka smulkius darbelius. Mes broliams tegalime labai mažai padaryti, ta iau jie bent sužino, kad mes juos mylime, jais r pinam s ir esame pasireng jiems patarnauti. Tad pam ginkime b tent visi *kuo labiau išplatinti Kristaus meil , kur tik b sime.* Meil ir gailestingumas - tai tur ti nuoširdži užuojaut žmon ms.

Viešpats J zus nor jo mums pad ti dalydamasis m s gyvenimu, vienatve, m s skausmu ir mirtimi. Eucharistijoje turime Krist duonos pavidale. O ia l šnose - sunykusiame k ne, vaikuose matome J z ir su Juo susitikame.

Tai yra tas pats Kristus, kuris sako:

K padar te vienam iš šit mažiausi j mano broli , man padar te.

Kai buvau be pastog s - tu atv rei man savo duris; kai buvau nuogas - atidavei man savo drabuž ; kai buvau pavarg s - pasi lei man pails ti; kai buvau nusigand s - švelniai mane nuraminai; kai buvau mažas - išmokei mane skaityti; kai buvau vienišas - dovanojai man savo meil ; kai buvau kalinys - aplankei mane kal jime; kai gul jau ligos patale - slaugei mane; svetimoje šalyje pad jai man jaustis kaip savo namuose; kai buvau bedarbis - pad jai man surasti darbo; kai m šyje buvau sužeistas - sutvarstei mano žaizdas; kai man reik jo gerumo - ištiesei man rank ; kai aš - negras, kinas ar baltasis - buvau pašiepiamas ir žeidin jamas - nešei mano kryži ; kai buvau senas - man nusišypsojai; kai buvau sunerim s - kantriai mane išklausei; išvyd s mane apspjaudyt ir kruvin - mane pažinai, nors aš buvau purvinas ir prakaituotas; kai buvau pajuokiamas - stov jai šalia man s; kai buvau laimingas - dalijaisi mano džiaugsmu.

Džiaugsmas yra malda. Džiaugsmas yra galia. *Džiaugsmas yra meil .* Džiaugsmas yra meil s tinklas, kuriuo galima pagauti sielas. *Dievas myli linksm dav j .* Tas duoda daugiausiai, kuris duoda su meile. Geriausias b das Dievui ir žmon ms parodyti savo d kingum yra visk priimti su džiaugsmu. Džiaugsminga širdis atsiranda normaliu b du iš širdies, kuri dega meile. <...> Nepersiimkite niekada taip giliai r pesiais, kad d l to užmirštum te prisik lusio Kristaus džiaugsm . Mes visi ilgim s dangaus, kur yra Dievas, bet tai ne m s galioje jau dabar b ti su Juo danguje, jau ši akimirk b ti su Juo laimingiems. B ti dabar su Juo laimingiems, reiškia taip myl ti, kaip Jis myli, taip pad ti, kaip Jis padeda, taip duoti, kaip Jis duoda, taip tarnauti, kaip Jis tarnauja, taip gelb ti, kaip Jis gelbsti; vadinasi, išverti su Juo 24 valandas, J susitikus ne prastu apdaru.

IŠ MEIL S YRA TAIKA

(*Motinos Teres s kalba, pasakyta teikiant 1979 m. Nobelio taikos premij .*

Oslas, 1979 12 10)

Mes susirinkome, kad visi pad kotume Dievui už džiaugsm , gal dami skleisti taik visame pasaulyje; už džiaugsm vienas kit myl ti, kada nelaimingiausieji vargšai pripaž stami kaip m s artimieji. Ir susirinkome pasimelsti už taik . J s visi gavote *Mald už taik* , ir aš šiandien nor iau kartu su jumis melstis:

Viešpatie, padaryk mane Tavo taikos tarpininku, kad atneš iau meil ten, kur yra neapykanta, kad nuneš iau atleidimo dvasi ten, kur yra neteisyb , kad neš iau harmonijos ten, kur viešpatauja nesan-taika. Leisk man nešti ties , kur yra klaida, tik jim , kur yra abe-joni . Leisk man nešti vilt ten, kur yra nusivylimo; švies , kur yra šeš li , leisk man nešti džiaugsm ten, kur yra nuli dusi žmoni . Viešpatie, leisk, kad aš mažiau nor iau b ti slaugomas, negu slau-gy iau; mažiau b ti suprastas, negu supras iau; mažiau b ti my-limas, negu myl iau. Tik tada mes atrandame patys save, kai save pamirštame, tik tada paj giame atleisti ir tik per mirt pabundame amžinam gyvenimui. Amen.

Dievas taip pamilo pasaul , kad atidav savo S n , atidav J Mergelei Marijai, Šv . Mergelei Marijai. Nuo to momento, kai Jis at jo Jos gyve-nim , žem je atsirado džiaugsmas ir meil , - džiaugsmas myl ti jus, džiaug-smas myl ti mane.

O Kristus atidav savo gyvyb už mus. Ir dar to Jam negana, Jis ir toliau mums sako: *Myl kite vienas kit , kaip aš jus myl jau, kaip ir dabar jus myliu.* Jis atidav savo gyvyb už mus ir vis dar atiduoda dabar ir ia, m s ir kit žmoni gyvenime. Jam nepakako numirti už mus: Jis nor jo, kad mes vieni kitus myl tume, kad meile taptume panaš s J .

O kad suprastume Jo mint ! Jis mums visiems sak myl ti vargšus, eiti pas tuos, kurie yra alkani, nuogi ir apleisti. Jis pats tapo alkanas, nuogas ir atstumtas: alkanas ne tik gabal lio duonos, bet alkanas meil s; nuogas ne tik be skiaut s audinio, bet nuogas be žmogiškos pad ties; apleistas ne tik be pastog s, bet apleistas d l to, kad užmirštas ir nemylimas.

Mums yra nuostabu myl ti ir b ti mylimiems. Šventumas n ra mažes-nis dalykas už prabang :

Kiekvieno iš m s pareiga yra myl ti ir b ti mylimam.

Ir šiandien, kai gaunu ši premij , priimu j kaip ženkl tos meil s, kaip ženkl , kad vargšai yra suprasti. Tod l esu labai laiminga, priimdama ši premij vardu alkan j , nuog j , be prieglobs io esan i j , vardu luoš j , neregį , sergan i j raupsais, - vardu vis t , kuriuos visuome-n užmiršta, nemyli ir atstumia.

Esu sitikinusi, kad ši premija pad s pas ti tarp vargš ir turting j abipus meil . O to Viešpats J zus ir nor jo, mus ragindamas, kad b tume

maloningi vargšams. M s vargšai yra nuostab s žmon s. Jiems reikia ne gailės io, bet tik grynų atjaunos. Jiems reikia m s pagarbos.

Niekada nepamiršiu, kaip kart parvedžiau iš gatv s vyrišk . Jis buvo toks apskret s nuo purvo, kad vos buvo galima atskirti jo veid . Š vyrišk apgyvendinome m s *mirštan i j namuose*. Jis mums pasak :

Aš gyvenau kaip gyvulys gatv je, o dabar mirštu kaip angelas, mylimas ir apr pintas.

Mir jis nuostabiai. Nu jo pas Diev . Tokia yra mirtis t , kurie mylimi.

Dar yra vienas dalykas, kuriuo nor iau su jumis pasidalyti. Šiandien taikai didžiausias pavojus yra nusikaltimas nekaltam, negimusiam k di-kiui. Jei motina gali nužudyti savo vaik , kas gali j ir mane sulaikyti, kad mes nenužudytum m vieni kit ? Šventajame Rašte pasakyta: *Jei kuri motina pamiršta savo k dik , aš savo saugan i rank ant jo laikysiu.*

Šiandien nužudomi milijonai negimusi vaik , - mes nieko nesakome, nieko nesakome prieš tok didžiausi nusikaltim milijonams vaik , kurie pradžioje gavo tok pat gyvenim , kaip j s ir aš.

Man tie kraštai, kurie legalizavo abortus, iš esm s yra varganiausi pasaulio kraštai. Jie bijo vaik , bijo negimusi k diki . Ir turi mirti negim s k dikis, nes jie nenori r pintis vaiku ir j aukl ti. Tod l šiandien visi kartu pasižad kime, kad gelb sime kiekvien atskir negimus k dik , - duosime jam galimyb gyventi. - Nes yra išeitis. T kstan iai vaikint vaik atneš meil ir džiaugsm savo nauj j t v namus. - Pasimel-skime visi kartu, kad šie pasaulio kraštai tur t dr sos laiduoti už negimus k dik , suteikti jam galimyb myl ti ir b ti mylimam. Mes ia, Norvegijoje, turime dabar prog ši meil užtarti.

Svarbiausias dalykas - mok ti pasidalyti. Kart at jo pas mane vyriškis ir papasakojo apie vien 10-ties asmen ind šeim , ken ian i bad . Aš nu jau pas juos ir nunešiau ryži . Motina, kurios akys jau karš iavo nuo bado, pa m ryžius, padalijo pusiau ir iš jo. Jai gr žus aš paklausiau, kur ji buvusi, o ji atsak , - kad ir jie alkani: ji žinojo, kad jos kaimynai, viena musulmon šeima, irgi buvo arti bado mirties, ir nors, pasak jos, jie buvo netikintys, ji nuneš ir jiems pavalgyti. Ji ryžosi pasidalyti ir meil dalyti, tod l prašau ir jus myl ti vargšus ir niekada nuo j nenusi-gr žti. O jeigu j s to nepadarysite, j s nusigr šite nuo Kristaus.

Jus nustebint tie nuostab s dalykai, kuriuos patiria žmon s, geb da-mi džiaugsm dalyti. Aš melsiuos ir už jus, kad patys patirtum te, jog už kiekvieno vargšo stovi Kristus, ir kad pajustum te, jog pasidalijimas yra meil .

Tad tesusijungia m s balsai dar kart maldoje, kartu užstojant negimusi b tyb , nes gyvenimas yra didžiausia Dievo dovana šeimai, tautai, visam pasauliui.

Telaimina jus Dievas.

* * *

Dirbkime visi k nors gražaus d l Dievo, gyvenkime žodžiais ir darbais sakydami prievartai „Ne“, taikai „Taip“.

(Motina Teres)

* * *

Kas nesugeba b ti neturtingas, tas nesugeba b ti laisvas.

(Dant)

Jaunimo problemos

[Kun. Jonas Danyla S]

KAS IŠ TIKR J LEMIA ŽMONIŠKUM

Mol t rajono laikraštyje „Pirmyn“ 1982 03 16 numeryje išspausdintas Giedrai i apylink s pirmininko R. Koževnikovo straipsnis „Kas nulemia žmoniškum“, kur minimos skaudžios dabartinio m s gyvenimo žaizdos, bet iš to daromos klaidingos išvados. Autorius kaltina kunigus, es jie tvirtina, jog *besaikis girtavimas, paleistuvyst, godumas ir pyktis, nenoras pad ti savo artimui keroja ir auga m s širdyse tod l, kad žmon stlsta nuo Dievo.* Su tokiu tvirtinimu autorius sako nesutink s, nes, pasak jo, „ne nuo tik jimo ar netik jimo diev sprendžiama apie žmogaus s žin, jo žmoniškum“.

ia noriu autori paklausti: o kas gi s žin padaro jautri? Kas žmogui *teikia j g gyventi pagal s žin?* Nori ar nenori, bet visi nešališki steb tojai vieningai pripaž sta, kad daugiau j g žmogui gyventi pagal s žin teikia tik jimas Diev. Gyvenimas yra šimtus kart patvirtin s fakt, kad ten, kur yra gilesnis ir s moningesnis religingumas, ten mažiau nusikaltim; kur žmon s daugiau meldžiasi, ten mažiau keikiasi; kur daugiau žmoni bažnyiose, ten mažiau j kal jimuose.

Tiesa, neretai pasitaiko, kad gerai išaukl ti, nuosaikaus b do atskiri asmenys gali ir be religijos b ti aukštos moral s ir žmoniškumo, bet mas s be tik jimo Diev dar niekada n ra buvusios didžiai humaniškos.

Tam pailiuustruoti štai keletas pavyzdži .

Prieš Antr j pasaulin kar 7-erius metus (1925-1930 ir 1934-1936) man teko gyventi Olandijoje, labai aukštos kult ros krašte, katalikiškoje Limburgo provincijoje. Per tuos 7-erius metus nema iau n vieno girtto žmogaus, negird jau girt š kavim; taip pat neteko gird ti apie vagystes, skyrybas ar abortus. Kaip buvo pasiektas toks moralinis lygis?

Ten kiekvienas kaimas turi savo bažnyt l, sekmadieniais ir šventadieniais tik esant labai svarbiai priežasiai žmon s nedalyvauja Mišiose, o ir darbo dienomis dažnas iš ryto užaina pasimelsti nors kelet minu i. Vaikai suskirstyti dvi grupes: vieni vien šeštadien eina išpažinties, kiti -

kit, o sekmadieniai visi eina šv. Komunijos. Pradinis mokykloms daugiausia vadovauja vienuolis. Tvai turi teis savo vaikams parinkti mokyklą. Netinkamus mokytojus tvai turi teis pašalinti. Gausu daugiavaičių šeimų - po 10 ir daugiau vaikų. Gražiai sutvarkytos sodybos, dailūs mūriniai namai, geri keliai. Visi nešališki stebėjimai vieningai pripažįsta, kad tai didelė humaniška religija - *intymus ryšys su Dievu*.

Šiandien Lietuvoje daugelyje šeimų liko tik formalus religingumas, paveldimas iš tėvų, - tai kevalas su skurdžiu turiniu arba ir visai be jo. Bažnyčia nemažai žmonių lanko tikrai per didžius šventes. Bet ir atjū jie ne visada meldžiasi, o tik pastovi, pasiklauso giedojimo, pasvaja, susitik su savaisiais pasikalba, todėl tik jimas toki žmonių jau negaivina, nebeformuoja. Ką tik pakrikštyti, mirus su bažnytinėmis apeigomis palaidoti, net ir susituokti bažnyčioje - dar galioja kaip padoraus gyvenimo požymis, bet dauguma tokių tėvų savo vaikams religijai nebeauklėja, su jais nesimeldžia nei darbo dienomis, nei sekmadieniais. Kokiai senelei dar pavadama parengti vaikus Pirmajai komunijai, bet dažniausiai tuo ir baigiasi jų religinis auklėjimas... O to vaisiai gana liūdini.

Retai lankydamos bažnyčia vaikas negauna gyvenimui reikalingą religinį žinią; retai ir tik labai paviršutiniškai atlikdamas išpažintį, jis, ypač brendimo amžiuje, neišmoksta tvardyti ir su savo aistromis kovoti. Neturdamas tvirtą moralinį pamatą jaunimas padaro daugybę klaidų, nes be tikėjimo Dievą natūralus dorovinis pamatas yra per silpnas atsispirti visokioms jaunystės audroms ir blogiems vyresniųjų pavyzdžiams.

Štai vienas iš tų kstančių atvejų, kuris geriausiai pailiustruoja šią dieną jaunimo galvoseną ir elgseną. Apie tai prieš kelerius metus rašė „Tiesa“ (1975 08 19. Nr. 193, p. 4).

Trys Lankuvos vidurinės mokyklos vienuoliktokai Albinas [...], Jonas [...] ir Pranas [...] pilsnikavo ne tik Šilalės rajone, bet pasiekdavo net Tauragę ir Šilutę. Padarė 34 nusikaltimus: „silauždavo valstybini staugus ir privačius mašinų savininkų garažus. <...> Mokykloje niekas netarė, kad jie yra piktadariai“. Kodėl jie tai darė, kas juos paskatino? Teisme paaiškėjo, jog pašalūsiai neigiamai veikė juos sitikinimas, kad jie žygiams „niekas neužstos kelio“: „Netikėjome, kad Šilalės milicija mumis rimtai susidomės“, - taip man ir kalbėjo vienuoliktokai. Taigi: *Nesitikejom, kad sugaus*. Aistros visai aptemdė jų sąžinę. Jie galvojo tikrai apie žmones, kurie irgi kombinuoja ir vagiliauja, tai kodėl nepabandyt? Nesugaus...

Tuo tarpu *tikintysis žino*, kad nors žmonės nepamatys ir milicija nesugaus, bet Dievas viską mato ir Jam reikės duoti ataskaitą. Jis žino, kad vogti yra nuodm ir norint gauti jos atleidimą reikia pavogt daiktą grąžinti, padaryt skriaudą atitaisyti, paskleist šmeižtą atšaukti... Apie tokius dalykus tie vienuoliktokai neturėjo mažiausios nuovokos. Ateistinis auklėjimas juos sužalojo, sugriovė tikėjimą, o vietoj jo nieko nedavė - nes ir negali duoti.

Prieš keliolika metų kalbėjau su vienu Vilniaus vidurinės mokyklos mokytoju ir paklausiau jį, ar jie turi koki nors panašaus, kas atstot tik - jį. Diev, atsakomybę Jam, pomirtinį gyvenimą. Mokytojas atvirai prisipažino, kad jie nieko panašaus ir juo labiau lygaus neturi. Tai koki gi duoda ateizmas, kokia nauda iš jo? Naudos jokios, o žalos labai daug.

O štai kitas be religijos gyvenanti žmoniai pavyzdys. 1955-1956 m. gyvenau ir dirbau kaip politinis kalnys Vyšniavos lageryje (Akmolinsko sritis) - ten buvo statomas tarybinis kaimas. Politiniai kaliniai buvo 100-150 (skaičius nebuvo pastovus); maždaug tiek pat buvo ir iš Iževsko atvažiuojanti jaunuolių su komjaunuolių komandiruotėmis. Tiesiog jaunuolių gyvenimas ir elgesys, jų kalbos žargonas mums, lietuviams, kitiems siaubė. Vasarą jie gyveno palapinėse ir savo guolius išdėstė taip, kad kiekvienas vaikiną miegodavo tarp dviejų merginų, o kiekviena mergina - tarp dviejų vaikinių. Iki žiemos buvo pastatyti barakai, kuriuos persikėlė visi, gyvenusieji palapinėse, - ir ten vykdavo to jaunimo orgijos.

Mūsų politiniai kaliniai, lageryje buvo vienas labai kyruvas *nadziratelis*, kuris kibdavo prie kiekvieno menkniekio. Kartą jis pasikvietė vieną labai religingą kalinį pasikalbėti. Kalbėjo apie daugelio tikėjimą, ypač lietuvių, kultūrinį elgesį ir pagaliau jis pareiškė: *Kai aš žvelgiu tuos jaunuolius, tai matau ir suprantu, kad tikrai religija gali juos pataisyti, daugiau niekas jų nepakeis.*

Atsirado keletas ir lietuvių kalinių, kurie neatsilikė nuo Iževsko jaunimo. Lageryje buvome du kunigai. Šventadieniais visiems norintiems laikydavome pamaldas, kuriose dalyvaudavo beveik visi lietuviai ir dalis ukrainiečių; jose nedalyvaudavo iš lietuvių tik tie, kurie palaidai gyveno. Kai vien vyresnio amžiaus dviejų vaikėvų subariau dėl jo palaidumo, kodėl jis užmiršo savo žmoną ir vaikus, tada jis teisindamasis tvirtino, esą dabar kitokios sąlygos ir kitaip gyventi ne manoma. Vis dėlto jis mągė dėtis savo veiksmai ir kaltino žmoną. Po keleto dienų jis visiems pasakojo gavo iš savo sesers laišką, kuriame ji rašanti, esą jo žmona turinti kitą vyrą, tačiau to laiško jis niekam nerodė, nors ir buvo prašomas parodyti, dėl to visi padarė išvadą, kad jis pats tą laišką sukūrė.

Ir dar vienas pavyzdys. Teigiamai religijos takdoroviniams žmonėms gyvenimui rodo šeimyninį pastovumą. Koks statistika? Ogi kad prieš karą šeimyniniam pastovumui buvo savaime suprantamas dalykas ir skyrybos buvo retenybė. O štai pokario metais, silpnąjį religingumui, skyrybos pradėjo keroti kaip piktžolės lietuvių palijus. Antai 1950 m. skyrybų registruota 2,7%, ir tai jau daugumai sudarė vietiniam gyventojai, lietuviams, bet ateiviai iš kitų respublikų (jie matavo „pažangesni“, jau seniai atsisakė „religini prietarų“).

Po 10-ies metų, 1960 m., skyrybų - 9%. Dar po 10 metų - 1970 m. - 23%, praslinkus 7 metams - 1977 m. - 33%. Vilniuje skyrybų registruota net 40%

(4000 jungtūvi ir 1600 skyryb). 1950 m. - 625 skyrybos, o 1977 m. - net 10 298, taigi padaug jo net 16 kart (*Lietuvos TSR ekonomika ir kultūra 1977 metais*, p. 13).

Viename ši met pradžios „Pirmyn“ laikraščio numeryje buvo parašyta, jog Molto rajonas irgi priklauso prie „pažangių“, bent 1981 m. rajone 178 poros atšoko jungtuves ir... 60 pareiškim paduota skyryboms, taigi ir mūsų rajone skiriasi 34% šeim, t. y. geras tre dalis. Tai labai li dnas faktas. Gri vant tik jimui gri va ir šeimos, vaikai lieka našlaičiais, nors abu t vai gyvi.

Kod l šeimos skiriasi? Jaunimas, prat s ištvirkauti jaunyst je, ištvirkauja ir v liau, susituokusieji n ra vienas kitam ištikimi, o be ištikimybės - kokia gali b ti santuoka? Ateistai jaunimui ištvirkauti ne tik nedraudžia, bet dažnai net paskatina (anot prof. Kazio Daukšos, noras vesti nepaliesit mergaites egoizmas). Tas palaidumas kaip tik ir yra didžiausia ateizmo kalt d l šeim irimo, d l daugelio žmoni tragedijos, d l sugriauto gyvenimo.

Dar didesnis ateizmo nusikaltimas - tai leidimas daryti abortus, - dažnai jie daromi norint panaikinti ištvirkavimo padarinius. Neseniai per radij gird jau Norvegijos mokslinink pareiškim abort klausimu: *Nuo pat k dikio prad jimo iki gimimo*, - sako jie, - *mediciniškai ne manoma nustatyti, kada k dikis n ra žmogus*.

Taigi abortai, s žining gydytoj sitikinimu, yra tikra žmogžudyst. Be to, jie yra sunkus tiek fizinis, tiek psichinis motinos sužalojimas. Religija moko, jog tai sunkus nusikaltimas, sunki nuod m - žmogžudyst. O ateistai, kurie nuolatos linksniuoja moksl, užmerkia akis prieš ši skandaling tikrov, užsikemša ausis ir tvirtina, jog ia nes nieko blogo. Taip tad ne tik Rusijoje, bet ir Lietuvoje šiandien daugiau k diki nužudoma negu pagimdoma. Tas faktas rodo žmoni sužv r jim ir kult ros išsigimim .

Keletas žodži prie Koževnikovo duot pavyzdži .

Vaikinas myli mergin, kuri laukiasi nuo jo k dikio, o vaikin motina nesutinka priimti b simos mar ios. - ia, pasirodo, labiau reikt kaltinti ne motin, o ateizm. Kai mokykla sugriov vaik tik jim, tai vaikai nebetur jo nei supratimo, nei j gos valdyti aistras, - jie ne tik myl josi, bet ir paleistuvavo ir visai negalvojo apie b simus padarinius. Ir v l reikia priminti anks iau min t ties: jeigu jie b t buv religingi, tikriausiai to neb t dar, nes b t žinoj, jog tai sunki nuod m, griežtai draudžiamas veiksmas. O ateistai sako, kad ia nieko bloga...

Pagaliau supraskime ir anos motinos pad t: jos s nus dar netarnav s armijoje, taigi dar tik paauglys, ir štai jis, negalvodamas apie galimus padarinius, lengvab diškai pasiduoda aistrai, o mergina, turb t ne vyresn ir ne išmintingesn, taip pat nežvelgia ateit ir akiai pasiduoda savo mylimajam. S nus išeis armij, o motinai užkraus jaun mar i su vaiku, - ir išlaikyk juos abu. Kam tai gali b ti malonu?

Tuo aš nemanau visai pateisinti ir motinos, - ia tikriausiai yra didelė ir jos kaltas dalis, kad nepakankamai rpinosi savo s naus doriniu aukl jimu. Giedrai i bažny ioje jaunimo beveik n ra. Grei iausiai ir min tas vaikas kataliku tiktai vadinosi, o tikro religingumo jame visai arba labai mažai tebuvo ir jo nepakako jaunyst s audroms nugal ti. Buvo patenkin tas jo k nas, o siela liko alkana ir ištroškusi.

Gyvenimas rodo, kad didžiausi skyryb procent sudaro jauni žmon s, susituok dar nebaig mokslo, netarnav armijoje. Neretas atvejis, kai jaunas vyras, gr ž s iš armijos, neberanda savo žmonos, mat ji pratusi ištvirkauti, nebepaj gia ilgesn laik sant riai gyventi ir laukti gr žtan io vyro, - vietoj jo ji susiranda kit . Taip pat neretas atvejis, kai jaunuolis, gr ždamas iš armijos, parsiveda sau kit žmon , o pirm j nebenori n paži r ti. Visos tos be galo skaudžios klaidos, jaunimo darymasis didži ja dalimi yra ateizmo piktžol s. *Atmesdamas religij , ateizmas vietoj jos nieko neduoda, palieka tuštum , ir jauni žmon s nebepaj gia suvaldyti savo aistr .*

Tai supratau aš jau savo jaunyst je, b damas 17 met . Tris m nesius pietavau vienoje priva ioje valgykloje, kur iš 8-i vyresni j klasi mokslėivi 6 buvo ateistai - j kalbos, juokai ir anekdotai vis sukosi apie seks . Su tokiais pat žmon mis v liau teko gyventi Kazachstane (1955-1956) - seksas buvo j skan stai. Prisimenu pulkinink , kuris tur jo prisiraš s vis s siuvin šlykš iausi anekdot ir juos skaitydavo su pasig r jimu. Kart paklaustas, kod l jo anekdotai tokie šlykšt s, nusteb s paklaus : „Argi anekdotai kitokie gali b ti?“ Tada aš daug kart d kojau Dievui, savo t vams, kunigams ir mokytojams, kad mane išaukl jo religine dvasia ir aš viso to purvo išvengiau.

Savo straipsn Koževnikovas baigia tvirtinimu: *Ne nuo religingumo laipsnio, o tik nuo žmogaus atsakomyb s žmon ms už savo poelgius priklauso kiekvieno žmoniškumas.* O religija kaip tik t atsakomyb s jausm labiausiai stiprina, tod l kuo s moningesnis žmogaus religingumas, tuo didesnis ir jo atsakomyb s jausmas. Krikš ionyb nuolatos pabr žia Dievo sakym laikymosi svarb : *gerbk t vus; nežudyk; nepaleistuvauk; nevok; nekalb k netiesos; negeisk svetimo turto; myl k kiekvien žmog kaip save pat , - tai pagrindinis kiekvieno krikš ionies pareigos ir iš j laikymosi kartkart mis reikia duoti apyskait Atgailos sakramente. Išpažintyje nepakanka vien tik pasakyti nuod mes, bet reikia jas dar rimtai apgail ti ir pasiryžti j saugotis. Jei gailės io ir pasiryžimo n ra, išpažintis negalioja, nuod m s neatleidžiamos. Tiesa, žmogus silpnas, jis v l gal suklups. Tada v l jis turi keltis, v l ryžtis nebegr žti sen sias nuod mes. Kas dažnai ir gerai atlieka išpažint , tas sunki nuod mi nebedaro. Tod l kur yra s moningas religingumas, ten n ra t gausi girtavim , ištvirkavim , skyryb , abort ir kit nusikaltim . Jeigu anks iau min ti jaunuoliai b t buv religingi, jie neb - t ištvirkav ir šiandien neb t t problem .*

Labai daug tikin j , nesuklupusi jaunyst s audrose, meldžiasi kartu su Maironiu:

A i Tau, Viešpatie, joguei myl damas

Saugojai mano gyvenimo ryt .

Argi ne kart vilionei tik damas

B gau tinkl , gudriai užraizgyt .

Ž ti neleido šventas tik jimas,

T viškas Tavo Apvaizdos bud jimas.

Kad m s jaunimas taip kovot ir melst si, kaip kovojo ir meld si pra jusi kart jaunimas, tada neb t tiek nelaiming žmoni , išrusi šeim ir gausi ašar ; neb t tiek nusivylusi , prisig rusi , išprot jusi ...

KAIP MES MELDŽIAM S

(Vienoje mažoje Telši vyskupijos bažnyt l je)

Upeliais nuplauk paskutinis žiemos ženklas. Ant šakos skleidžiasi pirmutinis pumpuras. Pakrant se stiepiasi gležni žol s lapeliai. žem at jo pavasaris, ir visa gamta garbina savo K r j . Gražiausias pavasario m nuo skiriamas Dievo Motinos garbei. M s prot viai ypa pasižym jo Marijos garbinimu geguž s m nes . Visuose namuose skamb davo litanijos ir giesm s. Šiose gražiose pamaldose aktyviai dalyvaudavo ir jaunimas.

Šiandien, kai virš m s galv kabo neutroniniai, raketiniai, branduoliniai ginklai, grasindami visk nušluoti nuo žem s paviršiaus, kai juodos moralinio smukimo bangos m gina užlieti žmoni gyvenim , mes jau iame, kad malda yra ne mažiau reikalinga kaip anuomet.

Melsdamiesi bendraujame su tuo, kas yra už žem aukš iau, kas dangiška ir šventa. Mes atsiprašome, d kojame ir garbiname Aukš iausi j . Tod l norime, kad ne tik m s siela, bet ir k nas rodyt pagarb ir meil Išganytojui. Aukš iausios pagarbos ženklan laikome sud tas rankas, nesisukin jame ir nesidairome, kad neatitrauktume savo ir kit d mesio nuo maldos.

Vis savo mald metu prisimename Šv . Marij , kaip Ji meld si ir garbino Diev , b dama jaunut mergait . Su koku nuolankumu ir su kokia viltimi Ji melsdavosi Dievui! Savo maldas mes siun iame Dievui per Marij ir tikim s, kad jos bus išklausytos, kad Marija pad s atrasti Diev net ir tiems, kurie yra atšal ir atitol nuo tik jimo.

Taip mes meld m s geguž s m nesio pirm j vakar . Kunigas, apsisvilks Mišioms, iš jo prie altoriaus ir tar trump žod , ragindamas visus uoliai garbinti Marij geguž s m nes . Pasigirdo giesm . Adoruojanios mergait s ir Mišioms patarnaujantys berniukai, išsirikiav po keturis - dvi mergait s vidury ir po vien berniuk iš šali - einame bažny i , nešdamiesi po tulp s žied ir giedodami giesmel :

O Marija mylima,
 Motin le Tu gera,
 Tu myli mažus vaikus
 Ir globoji mus visus.
 Tau mes nešam dovanas,
 Širdis duodam Tau jaunas,
 Tavo norim b t vaikai
 Ir myl t Tave karštai.

Visi j suklaup me ir tyliai pagarbinome Šven iausi j Sakrament .
 Atsistoj sak me eil raštuk Marijai.

Vienas:

Jei tau šird skauda, o žmogau pasaulio,
 Jeigu tu be laim s šiais takais keliauji,
 Visada skub ki prie dangaus Marijos,
 Jos tikrojoj meil j v l širdis atgyja!

Du:

Eik, suklypk ir guoskis Motinai Marijai!

Visi:

Motinai Marijai, Motinai Marijai!

Vienas:

Jei vis apleistas žem je klajoji,
 Jei eršk iai skaud s tavo keli kloja,
 Visada skub ki prie Dangaus Marijos,
 Jos tikrojoj meil j m s širdis atgyja!

DU:

Eik, suklypk ir guoskis Motinai Marijai!

Visi:

Motinai Marijai, Motinai Marijai!

Vienas:

Jeigu siela verkia, o jos nieks negirdi,
 Kam tu pasiguosi, kam atversi šird ?
 Visada skub ki prie Dangaus Marijos!
 Jos tikrojoj meil j v l širdis atgyja.

Du:

Eik, suklypk ir guoskis Motinai Marijai!

Visi:

Motinai Marijai, Motinai Marijai!

Padeklamav eil rašt , neš me Marijai savo g l baigdami giedoti
 giesmel :

Skinam darželio g les,
 Renkam lauko žoleles,
 Pinam margus vainikus,
 Dovana Tau m s bus.

O Marija, kaip gražiai
 Tau pražydo šie žiedai,
 Tau po koj dedame,
 Savo meil reiškiamo.

Pirmieji neš berniukai ir, pad j savo žied ant altoriaus, pasiliko stov ti presbiterijoje, o mergait s, pad jusios ant altoriaus savo gl ir nusilenkusios Šven iausiajam Sakramentui, sugr žo savo viet bažnyioje.

Prasid jo šv. Mišios. Visi aktyviai jose dalyvavome atsakin dami kuni-
 gui. Mergait s re itavo 89- psalm .

Pirmoji mergait :

*Tu, Viešpatie, iš kartos kart
 buvai mums Glob jas.*

*Kai žem , kalnai ir pasaulis negim dar buvo,
 Tu, Dieve, nuo amži buvai ir b si per amžius.*

Visi:

M s rank darbus palaimink!

Antroji mergait :

*Žmon ms Tu liepi sugr žti dulkes.
 Gr žkit, žmonijos vaikai!, - Tu byloji.
 Juk Tavo akivaizdoj t kstantis met -
 kaip diena vakarykšt , pra jus,
 kaip nakties prab g s ketvirtis.*

Visi:

M s rank darbus palaimink!

Tre ioji mergait :

*Pašalini žmog kaip rytme io sapn ,
 kaip t žaliuojan i žol . .
 Ryte jinai žydi, žaliuoja,
 vakare - nukirsta jau sudži sta.*

Visi:

M s rank darbus palaimink!

Ketvirtoji mergait :

*Mus atgaivinki savo malone,
 ir š kausim, dži gausim
 Per dien dienas, kol gyvuosim!*

Visi:

M s rank darbus palaimink!

Berniukai papunk iui kalb jo visuotin mald , atsakin jo visi žmo-
 n s.

Toliau buvo atnašaujama šv. Miši auka su giesm mis Marijai. Po to šv . Marijos litanija - choras prie vargon giedojo vien punkt , o ado-
 ruojan ios mergait s su visa bažny ia - kit punkt .

Vakaro pamaldos baig si, o mes nuskaidrinta širdimi, atidav paskutin pagarb Šven iausiajam Sakramentui, palikome Šv . Marij laukti m s bažny ioje kit vakar .

[Vadov Maryt M linauskait]

K A S M A N Y R A K R I S T U S

Aleksandra [Bubelyt]

UGNIMI IŠDEGINTI ŽODŽIAI

Kart man s paklaus sutiktas keleivis:

Sakyk, kas yra Kristus tau?

Tada ir aš sav s paklausiau apsidair s:

Tikrai, kas gi JIS man?

Apsidairiau tada gyvenimo miškuos, -
tuose dien br zgynuos,
ir klausin jau paukš i ir žv reli ,
ir spindin i žvaigždyn ,
ir upi nerami j , tekan i pro šal ,
ir žem s lygum , daub , kalnyn ,
uol , smigusi dangaus skliaute giliam,
bang m šos, nakties tylos, -
kas Jis yra? Jis - man?

Eiliuoti negaliu - per siauros eil s šitai pasakyti.

Kalb ti? - O kur žodžiai, Jo verti?

Ta iau jau iu kiekvien vakar , kiekvien ryt ,
kad Jis visiems - vienintel Šviesa gyvenimo nakty!

Kada širdy nelieka žem s triukšmo, melo,
kada akis rami, smigus tik J ,
tada Jis pasirodo artimas tikrai, be galo,
tada Jis - Džiaugsmas varguose ir nevilty:
Jis m s VISKAS,
nors mes ir nieko neverti!

Stas [Belickien]:

KRISTUS MAN - DIDŽIAUSIOS SVAJON S APIE LAIM IŠSIPILDYMAS

Žmon s labai nori b ti laimingi, labai skirtingai supranta laim ir skirtingais keliais j eina. Ir dažniausiai jos neranda. Ži r k, rodos, jau pasiekei tai, ko nor jai, o pamatai, kad visa tai nepatenkina tavo sielos troškim . Tai n ra laim , apie kuri svajojai.

Tik tada, kai pab ni su Kristum Alyv darželyje, kai pasiryžti eiti su Juo Kryžiaus keliu, pajunti Taboro stebukl .

Kristus man - Didžioji Aukštuma, kuri kopijame vis gyvenim siekdami tobulumo.

Maryt [M linauskait]

GERASIS DIEVE,

kai man linksma,
aš apie Tave negalvoju.
Kai turiu daug draug ,
jie yra man patys artimiausi.
Kai esu sveikas,
sukuosi pasaulio verpetuose,
apie Tave n minut s nepam stydamas.

Mano Dieve,
aš tada kasdien mald
vos besukalbu.
Nepabendrauju su Tavimi vienas,
nepagarbinu Tav s,
Mano Dieve, aš Tave visai užmirštu.

Kai man taip sunku širdy,
kai niekam negaliu pasiguosti,
mano Dieve, skundžiuosi tik Tau.
Kai mane visi apleidžia,
šaukiuosi vien Tavo artumos.

Kai žmon s pasmerkia,
glaudžiuosi prie Tavo Rankos.
Kai guli vienišas ligos patale,
Tu - mano artimiausias Draugas.

Mano Dieve,
tada aš j Tave meldžiuosi,
Tav s prašau,
su Tavim draugauju...

Tu man s pasigaili,
nuramini, neatstumi, nepalieki vieno,
ištiesi savo rank .
Viešpatie, leisk man b ti visada su Tavim!

Ada [Urbonait]

TU - MANO BEGALYB , -

Tu - *veiklioji meil* . D koju Tau, kad didžiausi vienišiaus skausmo valand visada at jai, pasakei, rodei, kad *Dievas yra Meil* .

Tu mano *nam šiluma*, kai daugelis uždar man savo nam duris.

Tu mano *Dinamika*, kai stingdo šird tarumo ir atst mimo šaltis.

Tu mano širdies nuolatos trykštanti *Džiaugsmo srov*, kurios neužterš joks žem s dumblas.

Tu mano *Aiškumas*, kai negaliu suprasti Tavo Meil s ženkl .

Tu mano *Ištverm*, kai d l savo silpnybi kasdien pradedu iš naujo.

Tu mano vienintel didžiausioji *Viltis* an paskutin tyl vakar .

Tu mano visa apiman ioji *Meil*, kai tuos, kuriuos reik t laikyti priešais, laikau taip arti širdies maldoj. Tu mano *Meil*, kai trokštu myl ti ti nors ir nemylima.

Tu mano *Užuov ja*, kai iš vis pusi pu ia vien tik šiaur s v jai.

Tu mano *vešliausioji ganykla*, kai atsiver iu Švent j knyg lapus.

Tu - *maloniausioji bendruomen* mano vienišume, mano *tyruose*.

Tu mano *pastovioji giedra*, kai sidabriniai upeliai liejasi iš krant nesulaikomai, nesuvaldomai, veltui...

Tu mano *Laisv*, kai savu keliu turiu eiti kaip verg, kai ant rank ir koj skamba neregimi retežiai.

Tu mano *Pergal*, kai maža, kai silpna, kai viena - kaip Dovydas, iš piemens laidykl s, - turiu kautis su Galijotu.

Tu mano *Ištikimasis*, kai iš sužeistos kr tin s veržiasi š ksnis: *Et tu, Bruto, contra me!* - Tu man tari paguodos ir ištikimyb s žodžius: *Štai Aš esu su tavimi visas tavo gyvenimo dienas. <...> Ir jei t vas ir motina tave užmiršt, Aš niekuomet tav s neužmiršiu.*

Tu mano *dieviškasis Mokytojas*, kur meil nuved iki tokio nusižeminimo, jog sutikai b ti tariamas, šmeižiamas - *Jis tai daro su Belzebubo pagalba*, - pa i artimiausi nesuprastas, nepažintas: *Jis iš jo iš proto...*

D koju Tau už t didži j Meil, kad nepalikai n vienos sunkios m s gyvenimo situacijos nepašventin s savo dieviška malone, kitaip - širdis sudiržt, užkiet t, prarast vilt ...

Tu mano *vienintelis*, geriausias, turtingiausias, dosniausias! Ankstyv rytmet laiminga tariau ritualo žodžius: *Apvilko mane Viešpats auksu austu apsiaustu ir daugybe brangenybi apdovanojo mane ...* Dabar, kai saul gerokai vakarop palinko, Tu suteikei malon tas brangenybes - šmeižtus, pažeminimus, nevertinim - priimti.

D koju - d koju už švies, už patirt, už Meil .

Kristau, Žmogumi tap s Dieve, suteiki malon, kad visu savo gyvenimu atsaky iau - KAS TU MAN ESI!

* * *

m s klausim : *Kas man yra Kristus?* atsak keturi žmon s. Pabandykime to paklausti kiekvienas pats savo širdies gelm je ir pasiklausykime atsakymo.